

Domoljub

V Ljubljani, 18. avgusta 1937

Leto 50 • Štev. 33

Zločinsko delo

JNSarska gospoda, ki je bila dolga leta vajena z biči goepodariti nad hrbiti brezpravne ljudstva, se kar ne more sprijezni s tem, da bi smel poleg nje še kdo drugi vladati v Jugoslaviji. Grenkega in trdrega kruha opozicije ti ljudje niso vajeni jesti. Trdnost in doigotrajnost sedanje vlade jim gre iz dneva v dan bolj na živce. Neprestanim prerokovanjem liberalnih magnatov, da bo vlada padla »že prihodnji teden«, danes niti najbolj lahkoverni pristaši več ne verjamejo. Treba je bilo dobiti močnejše sredstvo, ki bo moglo omajati sedanje vlado. In res so ti ljudje zagrabili za najbolj nevarno orožje, ki res lahko razrahla temelje vsake države, zlasti pa take, kjer žive ljudje različnih veroizpovedi pomešani med seboj: *sprožil so verske boje.*

Kako framsonevstvo, iz čigar okrilja se je rodila tudi naša JNS, ceni katerokoli vero, je znano že vsakemu otroku. Ne gre framsonevom za to, da bi n. pr. branili pravoslavlje, ki jim je ravno tako tuje kot katoliška cerkev ali pa turška vera. Vendar pa so verska čustva in versko prepirjanje pravoslavnega srbskega naroda ti ljudje spravili v središče političnih bojev. In to ljudje, ki ob vsaki priliki poudarjajo, da se vera ne sme mešati v politiko. To se je zgodilo, kot smo že zadnjie omenili, ob prilikih skupščinske debate o konkordatu, to se podtalno nadaljuje med narodom še sedaj, ko je skupščina konkordat že sprejela. JNS je delikatna verska vprašanja grobo izrabila v svoje politične namene, imajoč samo en cilj pred seboj, kako bi strmolagvala sedanje vlado in se sama povzpela na oblast ter »vladala« po že znanih metodah.

Ta zloraba vere v politične namene je bil dobro pripravljen političen manever. Vse, kar trobi v JNSarski reg, dela in govori po točno določenih navodilih in laže tako brezstidno, da marsikoga v resnici premoti njihovo na videz tako prepričevalno govorjenje o nesreči, ki bo našo državo zadelala po konkordatu.

Kako govore?

Med pravoslavnimi Srbi so raznesli predvsem lažne govorice, ki tam največ zaležejo. Da se bodo morali odslej Srbi krščevati, poročali in pokopavati po katoliškem obredu, da bodo podrli ali vsaj zaprli vse pravoslavne cerkve, da nihče več ne bo smel imeti svoje krstne slave, da je papež plačal ministrom eno celo milijardo (!!), ker so dali konkordat na glasovanje, in da bo obratno naša država morala odrajetovati papežu leto za letom neznanske milijone davkov itd. itd. JNSarji, zlasti slovenski, so se vsa leta po vojni trudili, da bi Srbom katoličane naslikali kot strašen bav-bav, ki se ga je treba bolj batiti kot samega bogosnyarju. To obrekovanje je v marsičem rodilo sadove.

Danes v resnici naletite med pravoslavnimi v Srbiji na ljudi, ki imajo o katoliški cerkvi in veri strahovito znečane pojme. Ni čudno, če so sedaj, ko so verska čustva pravoslavnih razbičali s političnimi demagoškimi frazami, ti postali nervozni in da pričakujejo strašnih posledic za svojo vero, ki bodo nastopile po sprejetju konkordata. Le modremu in odločnemu nastopu državnih oblasti se imamo zahvaliti, da ni prišlo do česa hujšega. Napačno bi bilo, če bi kdo valil odgovornost na pravoslavno srbsko ljudstvo. Ono je nedolžno. Krivo je nevarne verske boje, ki se pojavljajo, nosijo JNSarji, ki se jim je posrečilo pritegniti na svojo stran del višje politikujoče pravoslavne duhovštine z nadškofom Dositejem na čelu. Mimogrede povemo, da je mitropolit Dositej sin katoliških staršev in da se kot tak lahko mirnega srca postavi v isto vrsto z našimi JNSarji.

Tudi pri nas doma širijo JNSarji o konkordatu gromozanske vesti. »Kmet, last« se na primer zgraja nad tem, da bo cerkev dobila nazaj po Jožefu II. oropane gozdove, ki sedaj državi ne donašajo skoraj nobene koristi in ki jo tudi poslej ne bodo. Zanimivo je, da se nad tem zgrajajo ljudje, ki so pred par leti, ob slavnih agrarnih reformi, pustili, da so nemški tuji knezi in baroni obdržali tisoč hektarov zemlje več, kakor je to določal zakon. Dalje se širijo govorice, da bodo katoličani morali odslej plačati cerkvi velikanske davke, tako po 30 din na glavo in leto najmanj, da bodo dobivali duhovniki plače kot vsečiliški profesorji, da bodo škofje nastavljali uradnike in leblajtarje v dr-

žavne službe in ne vem kaj še vse. Slovenska JNSarja se tudi tu drži gesla: Lažimo, krepko lažimo, vedno bo nekaj ostalo! Če je laž še tako debela in bedasta, vedno se bo našel tu ali tam gimpelj, ki bo nasedel.

In kaj da konkordat katoliški cerkv v resnici? Nič drugega, kakor enakopravnost z drugimi veroizpovedmi v naši državi. Šest milijonov nas je katoličanov in nihče nima pravice odrekati nam to, kar je država prostovoljno dala pravoslavnim, pa tudi luteranom, judiom in turkom, ki žive v naši državi. In ravno to ne gre JNSarjem v račun. Oni hočejo, da bi bili katoličani manjvredna roba, s katero bi oni lahko po mili volji barantali in nad njo gospodarili.

Najbolj zloben je ocitek o gmočnih koristih, ki jih bo od konkordata imela cerkev in duhovščina. Slovenci že itak predobro vemo, kako radodaren je Belgrad, kadar je treba dajeti denar v prečanske kraje. Prav gotovo vemo, da se zlasti gmočno stanje slovenske katoliške duhovščine in cerkvenih ustanov z konkordatom ne bo čisto nič zboljšalo, raje še poslabšalo. Saj zaradi tega konkordat tudi ni bil sklenjen. Cerkev ne mara bogatih duhovnikov, knjiti le duhovnik-revež bo razumel vernika-reveža, katorkišnji je naša dežela prepolna.

Prijatelji, ne nasedajte veste, ki jih naši narodni in verski sovražniki zadnje čase zločinsko širijo po deželi. Kača, ki ji stopiš na vrat, se zvija in pika, kakor more. Propadajoča JNS, ki životi le še od skomin, tudi poskuša vse, kar ji pride pod roke. Vse kaže, da je bil poskus, zanetili v naši državi verski boj, zadnji adut, ki ga je izigrala in zaigrala.

Politična zrelost

V zadnjih mesecih smo v večih člankih razpravljali o delu in o nalogah poslanca. Povedali smo, v čem obstojajo njih dolžnosti in — kljub nekaterim zameram — orisali tudi lastnosti, ki jih mora imeti dober poslanec. Sedaj gremo lahko v teh razmišljanjih dalje in postavimo trditev: *kakršni volivci, takajih poslanec.*

Res je, pri zadnjih dveh volitvah je bila zadušena vsakršna volivna svoboda. Ljudstvo ni moglo samou svobodno postavljati svojih kandidatov ter jih izvoliti za poslance, temveč so jih po nalogu diktatorske vlade izbirali na-

vadno okrajni glavarji in nato tirali ljudstvo, da jih je moralno voliti.

Resnični slovenski voditelji so tedaj po sklepnu najuglednejših ljudskih zastopnikov, proglašili abstinenco, to se pravi, proglašili so, da se zavedni možje volitev sploh ne udeleže, temveč naj mirno ostanje doma, kajti pod našo častijo bi bilo, da bi volili vsiljene poslance, ker bi s tem odobrili vse postopanje tedanjega režima in se izjavili, da smo zadovoljni s takimi kandidati. O proglašitvi abstinence tedaj sicer nismo smeli pisati po listi in govoriti po shodih, ker je bila zadušena vsaka, tudi najmanjša svoboda, vendar je v resnici vedela prav vsa Slovenija o tem.

Na čast našega ljudstva moramo poudariti, da se je znana večina držala prav možato in da so ostali doma celo mnogi taki, katerim je režim lahko občutno škodoval, n. pr. mnogi

Vsaka slovenska hiša dopisuje na dopisnicah SV. CIRILA in METODA.

Na vsaki pošti samo Din 1—.

uredniki. Zlasti nekateri deli Slovenske so se naravnost edikovali po svoji zavednosti, a nikakor pa ne smemo zakriviti resnica, da so se pokazali mnogi kraji in mnogi posamezni za vprav neverjetne strahopede in sedilec.

V nekem kraju je pričel skrivanje na volitve med, ki je bil uspešen pri načetu podjetja in se sam torej ni bil bolj prav nihče. Ko so ga vpradi, zakaj je bil volit, je odvrnul, da bi utegnila njegova abstinencija škodovati njegovemu sinu, ko bo imel službo. Pri nadaljnem izpravevanju se je izkazalo, da je bil ta ogrožen sin še v — tretjem razredu osnovne šole. Takih, čeprav morda sekulare mani krščičev primerov bi našteli lahko še ne statine, ko so šli vredit neodvisni kmetje, samostojni obrtniki, upokojenci itd., katerim komično vendarle ni moglo do živega te tako nastilje. Zlasti socialistični delavci, ki se sicer tako radi širokosti ter so na koncu jecika taki radikalni levitarji, so se pokazali za velike zajce, da ne zapiskejo še kaj hujšega.

Ponekod so se tudi močje, ki so stali pred leta in leta v prvih način vrstah, sklonili redimo in klub vsem preprtevaničem celo agitirali za najhujše nasprotnike slovenstva iz enostavnega razloga, da bi dobili od tedanjega režima kak tisočak za popravila potrebno cestno ali pa nekaj vred koruze za svojo občino. Skratka: med načinimi vrstami našega ljudstva je bilo žal tudi le preveč strahopetev, sebištev in pa ljudi, ki niso znali ali niso hoteli poimeti pomenu narodne discipline v načetih časih, s čemer so zelo škodovali ugledu in udarni sili našega naroda.

Da je centralistični program JNS in njenih bratov nešreč za vso Jugoslavijo, za naš slovenski narod pa prava katastrofa, to dokazuje vsa naša povojna zgodovina, saj smo prišli na eni strani ob celo vrsto najosnovnejših svobodčin, na drugi strani pa na beraiko palico. Vseh povojsnih 19 let se pri naš namreč v bistvu viada že po programu, kakor ga zastopa danes Kramer-Pucheva JNS. Zakaj tega nešrečnega političnega sistema, ki se je začel fe 1. 1919., ki se je slovesno ustoličil z vidovdansko ustawo in ki se je potem razgusal v vsej svoji odornosti in škodljivosti za časa diktature, do danes še ni bilo mogoče vrci? Iz enostavnega razloga, ker je dobival tudi na Slovenskem vedno nekaj pristaiev, ravno dovoli, da so vse povojske leta mogli sedeti v belgrajskem narodnem predstavništvu tudi razni Kramerji, Puciji in sl. katere so potem velesrbske vlade klicale v svojo sredo, da so »zastopali« teso Slovenia.

Ako bi naš slovenski narod pokazoval v povojskih letih vedno tak odločen in enoduhov odpor, kakor bi bilo potrebo, vsaj toliko kot n. pr. Hrvatje, ni verjetno, da bi se bil vzdržal do danes. Tako je pa vsa povojska leta in del našega naroda blagidel velers/bekens centralizmu, a drugi del se obečal na hrvaško srbo, a čemer je bila trdnja slovenska enotnost oslabljena in vsak, le tako škodljivi in protialoški refim je lahko dobil na Slovenskem ponize in sluge in priganače. In ta neenotnost nas slabí in danes.

Vsek je sam svoje sreče koval, pravi pogovor. To velja tudi za narode. Ako je Pucelj glasoval za vidovdansko ustawo in ako inač do današnjega dne priliko »zastopati« nas v Belgradu, se ne jemimo naši, temveč na tiste, ki so ga v Belgrad postali in dokler bomo postali v Belgrad kakor sekoli Podje, ne bo drgače. Vsi vemo, kje nas žali čevelj in mena ni niti enega Slovence več, ki bi se vedel

Minister Janković o gonji proti konkordatu

Te dni je bilo v Belgradu zborovanje JRZ, na katerem je govoril tudi minister Janković.

Minister Janković se je kazil s postopejami sv. uršljejskega sabora, ki je, kakor znano vsem pravoslavnim ministrom, ki so glasovali za konkordat v skupščini, odvzel nekatere cerkvene časti. Dejal je, da ga boli kazni tudi ostale, da so se v vrstah raznih političnih intrigantov in raznih političnih špekulantov nasiči tudi dva do trije arhiejerji in nekaj duhovščin, ki so napravili, kar je bilo do sedaj v zgodovini pravoslavlja neznamo. Mi to kazem sprejemno s čisto vestjo, ker ne prihaja od Boga niti od pravoslavne cerkve, temveč od političnih nasprotnikov dveh ali treh pravoslavnih škofov, ki so se postavili na telo pokreta vseh mogočih odpadnikov, ateistov, komunistov in podobno. Če morajo postati branilci pravoslavlja komunisti in ateisti, potem je pravoslavlja na smrtni postelji. Rusija nam je za to najboljši dokaz. Lansko leto sem pred božičnimi prazniki poslušal na radio ruskega komunističnega agitatorja, ki je dejal: V tem kraju je bilo nekoliko samostanov, ki smo jih preuredili v hleve in svinjake, namesto popov so sedaj tam lepe svinje in lepa goveda. To je

pričiga Rusije v pogledu cerkve in pravoslavlja. Ali ne bi bilo najzavrnjejše, če bi dotednih srbskih škofov branili, da bi se taki nizvredni ne prikaličili s našo cerkev in je ne skrivali ter pripravljali položaje za svoje grdobije. Dolžnost vsakega zavednega državljanja je, da široko odpre oči, da vidi, kako in zakaj današnji branilci pravoslavlja zdejšo cerkev, ki so jo do včeraj napadali. Mi smatramo sebe za največje branilce pravoslavne cerkve in ne bomo dovolili, da bi se pretvarjala v poprišče političnih borb. Vabilo naše ljudstvo, da pri vstopu v cerkev odloči svojo politično togo, da vstopa v hram bogu z edino željo, da molji Boga. Prispevani smo, da so naši politični nasprotniki tudi na tem polju zgubili bitko. — Zanimivo je, da se je pridružil nasprotnikom sedanega konkordata, torej raznim svobodnjakjem, ateistom in komunistom s svojim pisanjem tudi »Kmetiški list«.

Tudi če se bi osebno imel verskega čula, bi misil, da je ena izmed prvih vladarskih negot krepitev verskega čustva, ker je to čustvo po mnogi sodbi edes izmed najmočnejših brnikov pred komunizmom. (Izjava t. kralja Aleksandra franc. kneževaniku Charles Leoiseau)

Grozna nesreča v peklenški dolini

Casopisje dobiva vedno strašnejša poročila o vulkanskem izbruhi, ki je opustošil kraj Hose, južnozapadno od Sangaja. Reuterjev po-ročevalci pravi, da so bila že dne 1. avgusta znamenja bližajoče se nesreči, ko je pokrajino pretrpel potresni sunček, ki mu je sledilo vlogo grmenje neke iz globin zemlje, na to pa so petrahli, drug drugemu sledili sunček. Tri dni pozneje je sledil drug potres s par močnimi sunčki, ki so povzročili huda razdejanja. Nekaj ur po potresu pa se je začela valiti goreča lava iz zemeljskih odprtin in zavilati okolišne nizine. Nastala je prava plameteča reka, dolga kaknih 10 km, ki se je kot ognjenja kača vila naprej po dolini in nekaj vasi takoj hitro zaila, da nikdo ni imel možnosti, da zberi in si reši življenje. Tankaj ležijo starodavna kitajska mesta Tungob, Tsining, Tungput. Porocila govore, da so popolnoma uničena. Posebno mesto Tungob je trpelje in od njega tako rekoč

nitesar več ni ostalo kot kupi razvalin, ki jih je deloma zalila goreča lava. Stevilo mrtvih mora biti zelo veliko. Podrobnosti pa je niso znane. Tudi vsa polja daleč naokrog po pokrajini so uničena in letosinja telev pokončana, tako da je lakota neizbrisna. Veliko vasi je popolnoma odrezanih od ostalega sveta in nikdaje ne ve, kaj se je tamkaj zgodilo. Zaradi potresa so usahiali tudi številni vodni izvirki, tako da je nastopilo te pomanjkanje pitne vode, kar dela nesrečo še mnogo hujšo. Očividci, ki so pribedali iz opustošenih krajev, pripovedujejo, da se je ponekod odprla zemlja, toda mestu lave so iz odprtih sikenil strupeni plini. Prebivalstvo beži na vse strani v velikem strahu. Pomoci ni od nikoder. Oblasti nimajo v rokah nobenih sredstev, da bi nudile prvo pomoč in so same popolnoma zbegane. Velika nevarnost je, da ne izbruhnejo še kužne bolzni, ker nikdo poginulih živali, ki so jih ubile rujevine, niti človeških žrtev, ki ležijo pod razvalinami podprtih hiš, ne spravljajo stran, tako da gijijo in zastrupljajo vodovode in vodnjake. V Sangaju so inozemska zastopstva v veliki naglici uredila prvo pomoč, toda ta prihaja počasi, ker ni pravih prometnih sredstev in ker prestrani domačini iz nesrečne pokrajine nočijo nič sliti v tem, da bi se vrnili in pri reševalnem delu pomagali. Potresni sunčki so nehalni. Tudi lava se je ustavila in se ohlajuje. Toda navzeci temu nikdo noči v »peklenško dolino«, ker preplačeno ljudstvo pričakuje novih nesreč. Nankinška vlada je obljubila, da bo poslala vojaške čete.

Slovenska katoliška družina kupuje in uporablja depisnice sv. Cirila in Metoda. Na vsaki počti same Dne 1.—

KAJ JE NOVEGA

ZAHVALE

Pet dni potem, ko mi je pogorela hiša, sem dobil od uprave »Domoljuba« podpore en tisoč din. Za izredno hitro izplačano velikodusno podporo se upravi iz arca zahvaljujem. Ta podpora mi je bila edina rešitev v veliki stiski. Saj nisem bil žal nič zavarovan in ob času nezvezte sem bil brez vsakega denarja. Škoda, da kmet nima kaj več takih prijateljev, kot mu je »Domoljub«. Ker šele sedaj vem, kak ravč je pogorelec, zato kličem vsem:

Florijana svetega častite,
vsi »Domoljuba« naročite,
plačati ga ne pozabite!

Zorko Franc, hišar, L. r.

OSEBNE VESTI

d Kraljica Marija je z obema kraljevičema prispevala na Bled, kjer je zbrana sedaj vsa kraljeva rodbina.

d Nadškof dr. Ante Bauer se je vrnil z beločenskega dopusta iz Stične v Zagreb.

d Ljubljansko Marijanščice je dobito novega vodjo. Osrednji upravni svet Družbe sv. Vincenca Pavelskega je poveril vodstvo Marijanščice g. dr. Jožu Pogačniku, uredniku knjig Družbe sv. Mohorja in kaplanu v Trnovem v Ljubljani. — Cestitamo!

Dr. Franc Dobrovčec

specjalist za pljučne bolezni in tuberkulozo, se
te oreseeli v Cigaletovo ulico 1/1 poleg sodišča

d Škola Simeona iz Šabca je sprejel oni torek na gradu Brdu pri Kranju kneza namestnik Pavle. Ta pravoslavni škof je dobil pri znanih demonstracijah v Belgradu, na pernih proti konkordatu, manjše poškodbe.

d Dr. Hubad Ivan, zobozdravnik, Škofjeloška, zopet redno ordinira.

d 80. gesveni dan je obhajala te dni Marjana Sesek roj. Vavpetič, mati g. kanonika Ivana Seska v Novem mestu.

DOMACE NOVICE

d Pogovor na banski upravi zaradi ujuna. Prefekti teden je bil dr. Marko Natlačen sklican na banski upravi sestanek vseh načelnikov. Obravnavali so vprašanje, kako čimprej in čim bolj uspešno pomoci krajem, ki so jih letosne poletje zadele ujme, kakor toča, vlnarji in povodnji. Sestanek je pokazal vso odločnost banske uprave, da se čimprej prisloki na pomoč tako zelo prizadetemu prebivalstvu. To se je deloma že zgodilo, v prednjih dneh pa bo banovina po svojih možnostih še napravila svojo dolžnost.

d Dekliškega dne v Mariboru se je udeleženo dne 15. avgusta nad 3000 slovenskih deklej iz lavantske škofije. Več kot 1200 mladih je bilo pri skupnem sv. obhajilu. Službi

Krasne ilustrirane dopisnice sv. Cirila in Metoda najcenejše dopisovanje za vsakogar. Na vsaki pošti samo Din 1.-

božji so sledila zelo lepa predavanja. Sploh je bil ta dekliški dan zelo dobro organiziran in je v vsakem pogledu izvrstno uspel. Dr. Korosec je poslal sledoče brzojavko: »Dekliškemu dnevu želim najboljši uspeh in vse zborovalce najlepše pozdravlja dr. Korosec.« Dekleta so voditelju slovenskega naroda odgovorila: »Tri tisoč slovenskih deklet, zbranih na dekliškem dnevu, pozdravlja velikega prijatelja slovenske mladine ter mu žele božjega blagoslova.«

d Državne podpore za šolska peslopja. Na posredovanje teh slovenskih ministrov je prosvetni minister odobril podporo za dograditev šolskih poslopj na naslednjih šolskih občin v Sloveniji: v Lučan v gornjegrajskem okraju 10.000 din., v Novi Stifti v gornjegrajskem okraju 5000 din., v Črnačah, ljubljanski okraj, 10.000 din., Vrhpolje, kamniški okraj, 5000 din., v Mohorjah, kočevski okraj, 5000 din., v Zgornji dolini nad Tržičem, kranjski okraj, 5000 din., v Ketečah, škofjeloški okraj, 10.000 din., v St. Jerneju, krški okraj, 10.000 dinarjev, v Malem Statniku, novomeški okraj, 5000 din., v Grosupljem, ljubljanski okraj, 10.000 dinarjev, v Planini-Rovtarskih Šberšah, logaški okraj, 10.000 din., Laze pri Planini, logaški okraj, 10.000 din., v Krogu, mursko-soboški okraj, 15.000 din., v Zeleznih gori, ljutomerški okraj, 10.000 din., Bled, radovljški okraj, 20.000 din., v Topolščici, slovenjgrški okraj 10.000 din. — G. prosvetni minister je na veliko veselje slovenskih katoliških staršev podpisal odlok, po katerem smejo odprieti prvi letnik učiteljišča Uršulinke v Ljubljani in šolske sestre v Mariboru. Vsaka po 10 zunanjih in 10 notranjih gojenj.

d Nad tri tisoč ljudi se je zbral preteklo nedeljo na prosvetnem taboru v Velenju. Pozdave sta poslala tudi ban dr. Natlačen in minister dr. Krek.

d 2000 otrok se je zbral pod vodstvom svojih katehetov v ponedeljek dne 9. avgusta na taboru šolske mladine pri Sv. Ani v Slovenskih goricah.

d V mnogih hrvatskih mestih so bili te dni evharistični kongresi, ki se jih je povsod udeležila velika množica vernikov.

d Zaradi nenaravnostnega obnašanja izletnikov na Jadranu, je poslal krški škof dr. Srebrnič protestno pismo banski upravi v Zagreb. V tem pismu škof poziva oblasti, da napravijo že enkrat red.

— V zastarelih primerih zapeke, združenih z zlato žilo in otokom jeter, je pravi blagoslov naravna »Franz-Josefov« grenka voda, zaužita tudi v malih množinah. »Franz-Josefov« voda milo deluje in zanesljivo otvarja, pa se poleg tega tudi po daljši porabi skoraj nikdar ne izkaže neučinkovito.

Ogl. reg. S. br. 2074/33.

d Vrata mu pokažite. Neki neznan potnik se je te dni pojavit v Kamniku, ki prodaja in vsiljuje posebno mladim gospodinjam male zavitek, v katerih naj bi se nahajala zdravilna smrekova sol. Tako je neka mlada žena, ki je pri tem mislila na svojega moža, kupila en zavitek v dobrì veri, da je v njem res omenjena sol. Ko je to povedala možu, je on takoj napravil preizkušnjo, ker se mu je ta vsebina zdela nekoliko sumljiva. Vzel je malo te soli, jo polil z mlilačno vodo, ki je

pa postala takoj barvasta, in ugotovil, da je to popolnoma navadna soda, ki jo sicer tudi rabijo gospodinje, pobarvana z nekim barvilm in nekoliko parfumirana. Ta mala količina soda je stala 12 din, dočim z zavirkom vred ne predstavlja vrednosti niti 50 par. Zato gospodinje pozor in ne nasedajte slepjam.

d 60 milijonov škode. Pod tem naslovom piše glede zadnje vremenske nesreče »Trg. list« tudi sledoče: »Za majhno Slovenijo pomeni 60 milijonska škoda pravo propast. Zato slovenski kmetovalci niso izgubili samo 60 milijonov din, kolikor so bili vredni od nevile uničeni pridelki, temveč bodo morali plačati še milijone in milijone za nabavo živil in krme, ki so jih neviht uničile. Škoda je torej dvojna. Ta škoda pa je tem bolj občutna, ker je zadeba slovenske kmetovalce baš v času, ko so cene kmetskih pridelkov visoke. Ze itak bi morala Slovenija letos plačati za svojo prehrano več ko druga leta, sedaj pa bo morala plačati še toliko več, kolikor znaš od nevile povzročena škoda. Sloveniji treba nujno pomagati z velikimi javnimi deli.«

d Kmetica je na ladji povila. Na rečnem parniku »Tomislav« je te dni rodila kar na krovu zdravo moško dete kmetica Marija Topičaninova iz Baškega Petrovega sela. To je bil za potnike vsekakor nenavadan dogodek, ki je tudi povelenjnika ladje razvnel tako, da bo na reki rojenemu otroku za botra. Krstili pa bodo tega malega mornarja na ime Tomislav, kakor se imenuje ladja.

d Jugoslavija šteje 14 milijonov prebivalcev, od teh je 6 milijonov pravoslavne vere.

d Znane velike Mahrove hiše v Ljubljani je izdražila mestna občina za 3.600.000 din.

d Plemenske kobile že zamenjavamo. V Belgrad je dospola bolgarska komisija, ki bo prevzela na posestvu Ljubičeve 10 plemenskih kobil in enega žrebeca v zameno za isto število plemenskih kobil in žrebcov, ki jih je dala Bolgarija pred kratkim Jugoslaviji.

d Počeni nevesta. Za 100 din in za enega osla je prodal ženo neki Ajdah Ačilovič

Straj za snanje in likanje čevljev na električni pogon so iznašli.

„Učni načrt“ ljudske fronte

Francoski ljudski frontarji, popolnoma odvani od francoskih komunističnih učiteljev so postavili nedavno sledeče zahteve:

1. Svobodo poučevanja je treba ukiniti. Edino država ima pravico ustanavljati šole in v njih dajati pouk. To se naj izvede postopno. 2. Zaenkrat je treba prepovedati obstoj ali ustanavljanje zasebnih šol v krajih, ki štejejo manj kakor 2.000 duš. — 3. Vse šole, ki so v kakršnikoli zvezi z redovniškimi družinami, se morajo zapreti. — 4. Gleda srednjih šol je treba takoj ukiniti vse zasebne srednje šole, kjer se pouk daje na verski osnovi. — 5. Na državnih srednjih šolah je treba takoj odstraniti duhovnike, ukiniti božje službe in krščanski nauk (ki se je do sedaj poučeval neobvezno izven rednih šolskih ur) in se imajo odstraniti vse verski znaki. — 6. S posebnim zakonom je

treba določiti, da je slavnost (brezverstvo) poklicna dolžnost vsakega učitelja. 7. Potem takem je treba odstraniti vse učitelje, ki so izven šole morebiti v kakšni zvezi z verskimi združenji ali se udeležujejo verskih obredov. — 8. Državnim uradnikom je treba predpisati, da morajo svoje otroke pošiljati izključno v državne šole. — 9. V treh osvobojenih departementih (banovinah) Alzacije in Lorene je treba preosnovati učiteljščica, ukiniti verski pouk v šolah, odstraniti vse učne moči, ki pripadajo redovnim družinam, iztrebiti iz učbenikov vse, kar spominja na vero in verske dolžnosti in končno strogo nastopiti proti duhovščini, ki bi se zoperstavljal -laiciziranju- (brezverski preosnovi) ljudskega in srednjega šolstva. — tudi v Jugoslaviji nismo brez neke ljudske fronte, ki se tajno organizira in pripravlja pod raznimi nedolžnimi firmami podobne načrte.

iz Kosovske Mitrovice. Pred letom si je kupil nevesto, za katero je dal osla. Kmalu pa poroki pa je moral k vojakom, odkoder se je vrnil pred nekaj dnevi in izvedel, da mu mlada Zada, medtem ko je nosil sukno belo, ni bila zvesta. Zato je poklical njenega sogrešnika, ga parkrat potrebel v hladni Ibar, potem pa mu prodal ženo, za kar je dobil enega osla in 100 din. S tem je po balkanskem mišljenju opral sramoto in že nekaj zasluzil, kakor se pri kupetiji spodobi.

d Blagor jim, ki buče in papriko jedo. Cel voz dinj (jedilnih brč) za 20 din in 100 kosov paprike za 1 din dobil na trgu v Banjalukti.

d Kako pa pri nas? Pritojna oblast v Tarbitu v Italiji je dala po sednji zapreti kopališče di Chiatona na pritojbo naroda, ker so kopalci plesali v kopalnih oblekah, kar je prepovedano. Kako pa pri nas z javno navrstvenostjo v primorskih in drugih kopališčih?

d Občina Zidanem mest se imenuje poslej Loka pri Zidanem mostu.

d Zeležniška proga Varazdin-Koprivnica bo gotova že te dni in bo v decembri izročena prometu.

d >VI. mariborski tedenc (velesjem) je obiskalo letos 75.000 oseb. Lani samo 50.000.

d Lep del slovenske zemlje je rešila za Jugoslavijo. Pogreb gospa Elšnikove v Svetini je bil v nedeljo 8. avgusta ob ogromni udeležbi. Nad 1000 ljudi je spremljalo to obmejno zavedenje Slovence na zadnjih poti. Dečki pevski zbor je pred hišo in pa pokopališču zapel žalostinke. Od blage počojnice, ki je ob prevraju pred razmejiljeno komisijo z odločnim nastopom rešila lep del slovenske zemlje za Jugoslavijo, sta se ob grobu poslovila domači g. Šapnik Čast in mariborski podupan Žebot.

d Ne saske vsak zdraviti, čeprav bi znaš. Zaradi prestopka mazaštiva je bil pred kratkim pred ljubljanskim sodiščem obsojen na tri meseca strogega zapora Idrijsan Ivan Jurjevič, bivši bolničar, ki pa se že dalj časa ukvarja z zakotskim zdravljenjem. Sedaj je bil obtožen, da je decembra lani in letos do februarja zdravil razne bolnike, molke in ženske proti nagradi. Predpisoval jim je različne čaje, belo deťeslico, avendelovo olje, evelični med, hren in druga zdravila. Neki ženski, ki je imela nalomljen tilnik, je nasvetoval hren, počepno vino, kakor tudi gor-

ke obkladke z ovseno slamo. Jurjevič je obitana dejanja deloma priznal, zatrjujoč, da se mora na kak način preživljivati.

d »Giba v krep štiriba«. Narodni socialisti organizirajo sedaj v poletnem času na raznih krajih Nemčije svoja počitniška taborenja. O enem takem taborjenju svojega članstva v Urfieldu piše »Völkerischer Beobachter«, narodno socialistično glasilo, 10. avgusta med drugim sledi: »V Urfieldu je točasno skupno taborišče nemških in jugoslovanskih deklet. Kakor mnoga druga taborišča, naj bi tudi to bistveno doprinelo k temu, da dobi mladina obeh dežela razumevanje za svojost tujega naroda in tako naveže prijateljske zveze do dežele do dežele. Jugoslovanska dekleta so vsa brez izjemne članice Sokola. Cilj Sokola je, da razvija telesne in mornarne sile v poedincih in da jih na ta način utrdi v vsem jugoslovanskem narodu. Največja važnost se polaga na vzgojo k disciplini in krepitev volje. Člani Sokola se vrednotijo le po tem, kar delajo, ne po stanovih, razredih in verah ali družabnem položaju. Dekleta, včlanjena v Sokolu, se zbirajo dvakrat na teden k večernim športnim prireditvam. Razen tega so od časa do časa tudi celodnevni tečaji. Podobnost v zadržanju in zahtevah obeh deželskih organizacij (Sokolske in narodno socialistične) je od vsega začetka nudila poročilo za dobro izvedbo skupnega taborenja. — Čitali smo, da je Češkoslovaška prepovedala svoji mladini pochod v Nemčijo na skupno taborjenje. Če je to res, je med jugoslovanskimi in češkimi Sokoli vendarle nekaj razlike...«

d Sodočne matere morajo paziti, da se izognijo vsaki lenivi prebavi, posebno zaprtju, z uporabo naravne »Franz-Josefove« grenke vode. »Franz-Josefova« voda se lahko zaživila in učinkuje že po kratkem času brez neprijetnih pojavov.

Neg. po min. soci. pol. in nar. zdr. S. br. 15/55, m. v. st.

d Brez srca in brez vesti. Grozen primer nečloveškega ravnanja z ženo obravnava ljubljanska policija. Ono nedeljo zvečer je pritekla na mosičansko stražnico malo deklica, ki je vsa drhteca povedala, da nekdo v Mostah grozno muči svojo ženo, jo vlači za lase po dvorišču ter jo buza z glavo ob cementuma tla. Ko so pa stražniki prihiteli na to dvorišče, niso našli več ne surouvega moža in ne nesrečne žene. Ob 11 zvečer pa je ta surovi mož telefoniral iz Zalogu po reševalni avto v Ljubljano. Re-

zevalci so našli v Zalogu ženo nezavestno in krvavečo iz mnogih ran na glavi in na telesu. Prepeljali so jo v bolnišnico. — Surovi mož si je izmislil prav neverjetno pravljico, ki jo je povedal na stražnici, kamor se je javil sam. Pričoval je na policiji, da je z ženo odšel proti večeru na enem kolesu na izlet proti Zalogu, kjer sta ga pa napadla dva moška, ki sta nadlegovala njegovo ženo in jo ranila. Policija pa je ugotovila vse druge ekoticne. Mož je 32 letni sprevodnik cestne železnice Jože Gunde, ki stoji v Mostah. Poleg svoje žene Ane, ki jo je skoraj ubil, je imel razmerje tudi z neko drugo žensko. S to je bil v nedeljo na izletu, ko pa se je vrnil domov, je prisel svojo ženo neusmiljeno pretepati. Ko mu je žena omedlela, jo je posadil na kolo ter jo odpeljal proti Zalogu, da bi s tem zakril posledice svojega postopanja. Proti Gundetu je uvedeno kazensko postopanje. Zivljenje Ane Gundetove pa je še vedno v negotovosti.

d Bogat ribički lov. Dalmatinski ribiči so bili te dni izredno zadovoljni s svojim lovom. Vlovili so velike množine najrazličnejših rib, posebno skušev, lokard in sardel. Samo na ribarskem čolnu »Tunolovec« so včeli nad 170 tunov, ki so povprečno tehtali po 11 kg. Del rib so poslali v Šibenško ribarnico, ostali del pa na notranja tržišča. Če bodo ribiči še dolgo tako lovili, se jih morda utegne zgoditi, da bodo ribe vedno slabše prodajali.

d Drzca vlon v mariborski muzej. Oso nedeljo dopoldne je bil mariborski muzej zelo obiskan. Ljudje so vse muzejske dvorane, ki so že itak tesne, naravnost napolnili. To je bila ugodna prilika za drznega vlonilca, ki se je vtipotil med obiskovalce ter je v Slovenski sobi, v kateri so shranjeni spomini na velikega slovenskega vladika, odpel s ponarenjem ključem vitrina in iz nje ukradel Slovensko zlato uro, nato je vitrino zopet zaklenil, tako da so šele naslednjega dne opazili, da ure ni več nikjer.

d Neznanzi zlikovci je vlonil v hišo poselnika Ivana Grada v St. Jakobu ob Savi in je odnesel iz spaine zobe 5700 din gotovine. Gradovi dekli pa še posebej 320 din. Nekoga človeka, ki je tativne osumljen, so že aretirali.

d Zanimiva operacija kaže. V deželnem muzeju v Sarajevu je varuh dr. Mijočin Radovanovič napravil prav zanimiv znanstven poizkus na eni najbolj nevarnih južnoafrških strupenih kač, ki ima zunatradno ime bitis arietas. Radovanovič je namreč strupenko najprej kloroformiral, jo s kleščami dvignil iz zuba, nato pa ji izrezal strupene žlezze. Dr. Radovanovič je hotel namreč dognati, kako nastajajo strupene žlezze pri kačah.

d Goseničja nadloga. Pred dobrimi štirinajstimi dnevi je presenetil prebivalce mariborskih predmestij in okoliških vasi nenašen pojav, ki ga niti najstarejši ljudje ne pomembijo. Naenkrat se je v vročem popoldnevu pojavilo ogromno število belih metuhjev, ki so veselo prhutali nad vrtovi in njivami. Noč je

Živinorejd!

Uporabljajte D-vitamininski preparat »PEK« in apneni preparat »GZSNE«, ker boste z nekaj

dinarji dosegli velik dobitek.

Pri svinjah se doseže za 20 Din nad 100 Din dobitka. Pri teleh se doseže za 25 Din nad 100 Din dobitka. Pri kravah se doseže za 50 Din več stotakov dobitka. Zahtevajte navodila in nasvete za napredno živinorejjo pri

,KAŠTEL« d. d., Zagreb 6, poštni predel 50

Ne pozabite na NIVEA! Ona krepí Vašo kožo!!!

NIVEA

te metulje zopet odnesla, ostalo pa je pogubno seme. Iz jajčec, ki so jih izlegli metulji — kapusovi belini — se je izvalilo na milijone gosenic, ki so preplavile zeljnike v predmestjih in okolici ter jima grozijo z uničenjem. Že nekaj dni se borijo kmetovalci v okolici proti tej nadlogi, vsi ljudje se nabavljajo na zeljnikih ter pobijajo gosenice, toda spričo množine, v kateri se pojavljajo, je ves napor zaman. Prav tako se godi vrtnarjev, ki imajo velike nasade karijole, isto tudi lastnikov vrtov v predmestjih, ki goje sami zelje, ohrovit, karijole in kolerabo. Po vrtovih je že vse oglodanc, da kažejo rastline samo rebra. Iz opustošenih vrtov se selijo gosenice v celih procesijah v soseščino ter si izbjego nove hrane. Ljudje so upali, da bo močan nalinj, ki je divjal te dni, to nadlogo odpravil, pa so se zmotili. Goseničja nadloga uničuje zelje in drugo tudi po drugih slovenskih krajih.

d Stevilo prebivalcev v Sloveniji znaša po podatkih, ki jih je dal na razpolago Higieniški zavod v Ljubljani, 1.209.600. Ta številka se nanaša na 31. december 1936. V primeri s prejšnjim letom se je število prebivalcev v Sloveniji pomnožilo za nekaj nad 10 in pol tisoč.

d Tudi v Sloveniji dozorijo fige. Na vročem avgustovem soncu so dozorele fige na vrtu upokojenega strojvodje g. Fuksa v Stritarjevi ulici 21 v Mariboru. Sadovi so izredno debebi, sočni in sladki ter se prav nič ne razlikujejo od fig, ki dozore v vroči Dalmaciji.

d Ob prilici proslave 60 letnice hrvatskega gasilstva v nedeljo, dne 15. avgusta, so prišli v Zagreb gasilci iz vse države, ki jih združuje Jugoslovanska gasilska zveza. Ob tej priliki je prišlo do neprijetnega nastopa. — Hrvatski gasilci so namreč izjavili, da s tem danem prekinjajo vsako vezvo z Jugoslovanskim gasilsko zvezo in ustanove svojo lastno hrvatsko gasilsko zvezo. Slovenci so nato odpotovali iz Zagreba.

d Kako je davkarija ocenila mariborske industrije? Na mariborskem magistratu so razgrnjeni sezname davčne osnove za pridobivno ozitomo družbeni davek. Po tem seznamu je davčna uprava ocenila čisti dobitek mariborskih industrijskih podjetij takole: Hutter in drug 9.812.900 din, Doctor in drug 5.739.000 din, Avgust Ehrlich 1.627.700 din, Jugotekstil 727.000 din, Marib. tekst. tvornica 3.655.200 din, Zelenka & Comp. 2.222.000 din, Jugosvila 262.600 din, Karl Thoma 1.985.200 din, Jugoteka 56.000 din, I. marib. tvornica pletenin 44.000 din, Zora 723.400 din, Marko Rosner 1.750.000 din, Viljem Freund 840.400 din, Rudolf Kittmann 430.000 din, Mariborska likovarna in tvornica kovin 480.000, Zlatorog 400.000 din, Union 240.000 din. Skupno je bil ocenjen čisti dobitek vseh mariborskih industrij na več kot 31.000.000 din.

d Letovišča so predraga. Po podatkih turistične zvezde v Splitu je letos zelo padlo število turistov. Čehoslovakov je letos za 30 odstotkov manj kot lani, padlo pa je tudi število Poljakov, Avstrijev in Nemcev. Vzrok: jadranska letovišča so postala predraga. To

velja zlasti za boljša kakor: Crikvenica, Rab, Hvar in Dubrovnik. Manjša letovišča so še dobro obiskana, ker so tudi cenejša. Zlasti pa so previsoke razne takse, ki jih mora plačevati tujec.

d Vsem gg. župnikom, županom in prostvenim društvom v Sloveniji. Rafaelova družba v Ljubljani vladljivo vabi vse gospode župnike, župane in prostvena društva, da bi prišli osebno ali pa pošlali svoje zastopnike na drugi slovenski izseljenski kongres, ki se bo vrnil ob razvzetosti najvišjih predstavnikov državne in cerkvene oblasti dne 23. avgusta ob 4. uri dopoldne v svečani dvorani kraljevske banske uprave v Ljubljani, kjer bo ustanovljena izseljenska zbornica. Podpisana družba prosi, da bi bile vse naše župnije, županstva in prostvena društva v Sloveniji včlanjena v izseljenski zbornici v Ljubljani. Svoj pristop in udeležbo pri izseljenskem kongresu naj blagovolijo vsi imenovani sporociti na dopisnici podpisani družbi do 18. avgusta. Za kongres je zaprosena polovična vožnja.

d Bojevalke, ki bi prišli na Brezje morda s svojimi družinami ali sami že v soboto, dne 28. avgusta, prosimo, da javijo zaradi prenosiča svoj naslov g. županu mesta Radovljice Resmanu Francu vsaj do 25. avgusta, ki bo preskrbel kar najcenejša prenosiča.

d Pri zaprija ali pa pri motnjah v prebavi vzemite zjutraj na teče kozarec naravne »Franz-Josef« vede.

IZ DOMACE POLITIKE

d Predsednik vlade dr. Stojadinovič je imel na svojem jadranskem potovanju tudi sestnek v Baru, kjer je povedal tudi to-le: Prah, ki so ga naši politični nasprotniki dvignili v zvezi s konkordatom, dejansko ni boj proti konkordatu kajti pri nas imamo že od prej ne samo enega, temveč 6 konkordatov, proti katerim se doslej ni nikje postavljal porob; tudi ni to boj za zaščito srbske pravoslavne cerkve, ki ji ne more groziti nobena nevarnost od njega kot Srba pravoslavne vere, čigar družina je dala Belogradu in Srbiji njenega prvega metropolita v osebi Mlentija Pavlovića. Boj je naperjen dejansko proti

današnji vlasti in proti JRZ. V tem boju izrabljajo politični nasprotniki vseh barv brezobzirno pravoslavno cerkev in se strahopetno skrivajo za njen hrbet. Vero in cerkev, je dejal dr. Stojadinovič, moramo razlikovati od teh drznih politikov. Pravoslavno cerkev je treba spoštovati, braniti in utrditi. Toda proti našim političnim sovražnikom moramo nastopiti z vso močjo naše velike in močne stranke. Na koncu svojega govora je predsednik vlade hvalil junashtvo in hrabrost Crnogorcev in je dejal, da so mu v Belgradu pred nekaj dnevi takisto čestitali zaradi osebne hrabrosti in vztrajnosti. Nekateri so mu takrat rekli: Sreča je, da stoji na čelu JRZ tako hraber mož, ker je bolje, da en lev vodi sto zajcev, kakor pa en zajec sto levov. Toda dr. Stojadinovič poudarja, da to vendarle ni točno povedano, ko pa vidi toljko borbenost Crnogorcev. Zaupanje, ki mu ga danes izkazujejo, o čemer je dokaz tudi veličasten sprejem v Baru in njegova današnja izvolitev za častnega meščana in poklonitev zemljiski, da bo lahko gradil poletno vilo in pogosteje prihaja v Bar. Ko vse to vidim, smem s pravico reči, da ne vodi zajec lev in tudi ne lev zajec, temveč lev leve. V takšnih okoliščinah bo JRZ zmagala nad svojimi političnimi sovražniki.

d Cerkvena uprava srbske pravoslavne cerkve v Nišu je te dni pozvala z letaki pravoslavne državljane, naj pridejo v cerkev zaradi važnih obvestil. Temu pozivu so odzvali tudi pristaši JRZ v velikem številu. Bill pa so zelo iznenadeni, ko so našli cerkvena vraja zapisa. Na vratih je bil nov razglas, da službe božje ne bo, ker se pravoslavna cerkev boji, da ne bi prišlo v cerkv depriviranja krvi...

d »Naredne mučenike, obožence s Prihove, je liberalna gospoda pri Sv. Lenartu sprejela s pozdravnim streljanjem iz topicov.

d Opomin pravoslavnemu škefu Desoteju. Samoupravac opisuje nasprotovanje in hujskanje enega dela pravoslavne duhovščine proti konkordatu in nadaljuje: Jasno je namreč, da v tej borbi ne bo podlegla ne vlasta ne država, ampak da bo nosila velike stroške take borbe pravoslavna cerkev, ki so jo go-

Brat je mio, koje vere bio

Sarajevski katoliški tednik prinaša pod naslovom »Sneta maska« nekaj zelo stvarnih opazk k toljko razviliti frazi: »Brat je mio, koje vere bio«. Omenjeni časopis pripoveduje, kako je bil proti katoliški brezkompromisnosti nastal karcel pokret, ki je neprestano flagala, da so mu vse vere enako drage. »Katoliški tednik« nadaljuje:

Dosestinja so vzdrževali v naši javnosti to kritikalo. Za nekatere je rečenica »Brat je mio, koje vere bio« postala naravnost narodno-kulturni evangeli, ki je prišel tudi v šole. Mnogi pokreti in svobodnjakarska društva so imeli kopje za to načelo in so zamerili katoliški Cerkevi, ker ga ni sprejela za svojega.

A sedaj? Pokazalo se je tudi zadnjemu bedaku, da je bila omenjena rečenica in neka navidezna znosljivost proti katolicizmu — sama prevara.

Tisti trenutek, ko so gotovi ljudje samo sumili, da bi načelo resnične verske enakopravnosti napram katoliški Cerkvi utegnilo v praksi škodovati znanim njbivom tajnim načrtom, je izbruhnilo v njih z naugnano silo verska ljubomornost in oni so zavzeli proti katoliški Cerkvi stališče, ki je vse prej kot znosljivo... Od njihovega načela, da je vseeno, kakšne vere je kdo, ni ostalo ničesar.

V vsako hišo »Domoljuba«!

tevi pravoslavni krug zastekli v najnevarnejši vrtinec na politični poslovnici. Nobena država in vlada ne more dovoliti, da bi se katerakoli vera ali cerkev vmesala v čisto politične zadeve, ki nimajo nobenega opravka z vero ali z verskimi in moralnimi navedili. Nobena država ne more dovoliti pritiska na vlado in na parlament pod verskimi gesli v zadevi, ki je čisto in izključno političnega značaja. Če bi se to v Jugoslaviji dovolilo, bi bila država izpostavljena strašnim pretresom in krvavi verski borbi, tako da bi bil ogrožen sam obstoj Jugoslavije. V naši državi imamo tri vere, ki morajo biti med seboj popolnoma enakopravne in nobena nima pravice, da bi se v izključno političnih zadevah postavila nad državo in skušala voditi zakonodajno delo viadne v parlamentu v svojo smer. Čudno je, da vodstvo svete srbske pravoslavne cerkve tega ne vidi in da se v svoji slepoti ni umaknilo s fronte, na kateri more samo izgubiti.

d Iz krije Hrv. seljač. stranke so izključili tri občinske svetnike v Dubrovniku, ker niso hoteli položiti svojih mest.

d Lai ima kratke noge. Dne 8. avgusta so imeli belokranjski Sokoli svojo prireditev v Semiču ter se tam navduševali ob besedah brata Engelberta Gangla. Istočasno je bil nač veličastni prosvetni tabor v Črnomlju. Naši fantje in dekleta iz vse Bele Krajine so se takoj po javni telovadbi ob 6 zvečer, najpozneje ob 7. razili otiroma odpeljali na vozovih na svoje domove in ni nikde ne videl ne slíšal nobenega Sokola, ki so vsi še pozno v noč delali za narod in državo v Semiču. Naši fantje in dekleta se tudi nikjer niso v nobeni gostilni ustavljal, kmalu je po vsej Beli Krajini zavindal popoln mir in red; sploh je bila disciplina vzorna in niti najmanjša stvar ni kalila slavnosti tega dneva. Okoli 9. ali 10. ponoči pa je prišlo blizu Semiča, edkoder se se vratali s svojega slavja Črnomeljski Sokoli, do spopada med četjo Sokolov in nekimi fanti, ki so jih zahrbino napadli. Liberalno časopisje je hitelo razglasiti, da so Sokole napadli oklerikalci. In kaj je resnica? Dokazano je, da so bili Sokoli napadeni ob obeh bratov Starik iz Sadinje vasi, ki je pri zadnjih volitvah volila skoraj celotno proti nam, ter od Stricija iz Vrčič in od Fricija in Blatnika pri Čermošnjicah, ki sta nem-

šta Kočevarja in se ne jeta politično med — naprednimi ljudi.

d Specijem v podčastniške ťole. Artillerijska podčastniška ťola v Cupriji, inžinjerska podčastniška ťola v Mariboru, starost od 18 do 21 let. Pomorsko vazduhoplovno, starost od 18 do 20 let. Vandusplovska podčastniška v Novem Sudu, starost od 17 do 21 let. Strojna mornarska od 15 in pol do 18 in pol let. Strokovna mornarska, starost od 16 do 20 let, in Vojskodobina v Trstu, starost od 14 do 16 let. Pojasnila se dobijo pri Per Francu, kapetanu v pok. Ljubljana. Maistrova ulica 14 - Priložiti kolek ali znanko za 6 Dias za odgovor.

NESREČE

d Trešile je v viničarijo na Trki gori pri Novem mestu, last boštanjškega graščaka Lazarinija. Poslopje je pogorelo. Viničarjevi družini, ki je bila ravno pri večerji se ni nizgodilo.

d Dva požara. Posestniku Kotarju iz Slivne pri Vačah je nedavno pogorel kozolec z žitom in gospodarskim orodjem. — Požar je uničil nekaj daj pozneje tudi kozolec dvojniki poln mrve. Spodaj so biti spravljeni tudi vozovi in razno orodje.

d In še požari. V Cirkovecih na Dravskem polju so zgorela gospodarska poslopja posestnikom Josipu Kmetiču, Valentino Pirnatu in Tereziji Kajzer. — V Stražgoncih so pogoreli posestniki Josip Klasinc, Anton Pribavnik in Simon Herge. — V Zgornjih Jaboljanah so ognjeni zabilji uničili gospodarsko poslopje posestniku Antonu Začošniku.

d Opeka san je padla na glavo. Dne 2. avgusta, je delal pri tvrdki Nerad v Celju 62-letni zidar Vračko Ivan, doma iz Zadobrove pri Škofji vasi. Pri delu mu je padla opeka na glavo in mu prebila lobanje. Težko poškodovanega so prepeljali v celjsko bolničnico, kjer pa je 10. avgusta izčilnik.

d Posledice hude opeklne. Usodna smrtna nesreča se je pripetila v Selovcu tam okrog Maribora pri posestniku Karlu Kosikerju. Ko so bili domači vsi na polju, je kuhalo Kosikerjeva dekla Marija Jovan na Hledniku kavo. Mali 3 letni Kosikerjev sinček Ivan se je motil po kuhanii, pa si je pristavil pružico in

pogledal na štedilnik. Naenkrat se mu je pružica izpadnila, pri padcu pa je otrok potegnil za seboj lonč, v katerem je bilo 2 litra vrele kave. Tekočina se je razlila po njem ter mu zadala take opeklne, da je čez nekaj ur umrl.

d Električni tok je ubil Mohorja Hrasnika, 34 letnega elektromonterja pri Mestni elektrarni v Celju.

d Utonil je te dni v Dravi pri Gornjem gradu 25 letni mesarski pomočnik Feliks Klidert. Prejšnjo noč je spal kar na nekem motorjem čolnu. Zjutraj je na vse zgodaj odplul s čolnom za nekim drugim, ki je takrat prišel mimo. Pri tem pa je njegov čoln zadel v vodi ob neko oviro in se prevrnil. Klidert je padel v vodo in utonil.

d Cirkularka je odtrgala roke pri komelu 20 letnemu delavcu Pocu Jakobu iz Martinjhriba pri Logatu.

d Ljubljanski tramvaj je podrl v Gradišča Marjana Pavloviča, sina policijskega nadzornika. Dečkove poškodbe so resne.

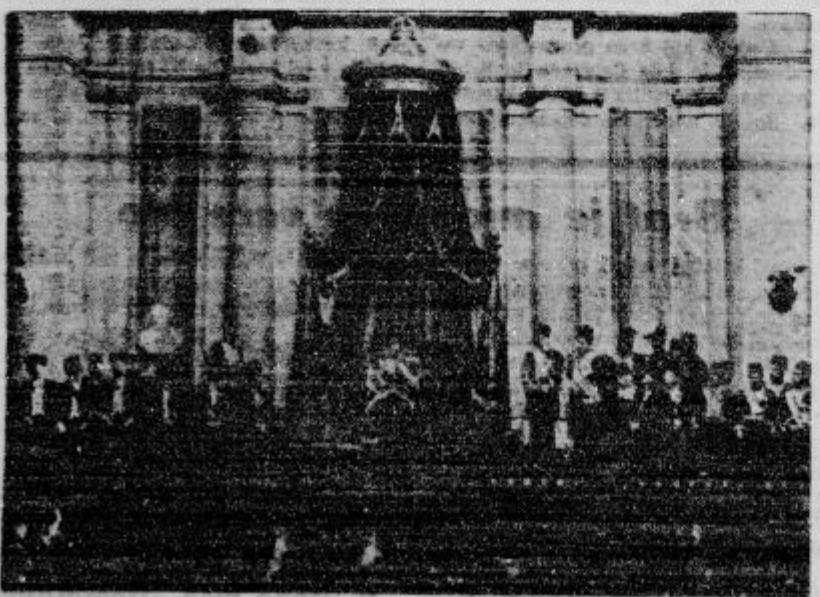
d Ko se streliči s stare puško. Hujša nesreča se je pripetila v Lužinah pri Gornjem gradu na Štajerskem. Tam so prijatelji med seboj pregledovali neko staro puško ter tudi poskušali v strelenju. Medtem ko je deset strelov bilo izstrelenih brez nesreč, se je enajsti strel po nesreči zapicil v Franceta Oblaka, ki je stal med grobo fantov. Posrečenca so sicer uren prepeljali v ljubljansko bolničnico, kjer pa mu kljub najskrbnejši pozornosti niso mogli več rešiti življenja.

d Motorno kolo se je prevrnilo. V Tačnu blizu tovarne Hribenik se je nevarno posretil 23 letni pekovski mojster Josip Pavlič, ki ima svojo obrt v Kranju, je pa doma s Hrvatskega. Pavlič se je peljal z motornim kolesom, ki se mu je prevrnilo. Pri padcu je dobil Pavlič hude poškodbe na glavi, pretrali so se mu možgani ter je krvavel iz uses.

VINA iz Centralne vinarije v Ljubljani bodo zadovoljila Vaše pivoce najbolj!

d Tovarnar Zaloker se je smrtno posretil. Tovarnar Zaloker, ki ima na Viču pri Ljubljani svojo tovarno kvasa, je pred časom kupil tudi veliko svoječasno tovarno Kanskega v Dolu pri Ljubljani. Tja se je preselil z vso svojo družino. Nameraval je v prejšnji Kanskega tovarni začeti z izdelavo kisika. Te dni je napravil Zaloker poslovni izlet z avtomobilom na Korosko. Oni večer se je mimo Donači in skorih Ivan vrátili z svoji družino v Dol pri Ljubljani. Na ovinku se je avtomobil preknul čez pot na vrt med sadno drevo. Tam je Zaloker nepremično obležal, stisnjén med želenje avtomobila. V tem stanju so ga našli bližnji sosedje. Končno je prisel reševalni avto iz Ljubljane in ponesečenca prepeljal v ljubljansko Leonische, kjer se pa Zaloker ni več zavedel in kmalo izdihnih.

d Se bojijo, da ne bi udarilo že tretj. V nedeljo, 25. julija, ob pol 3 zjutraj je med malo nevihto udarilo v hišo Kušter Urša v Zg. Lahah pri Ločah na Štajerskem. Strelič je šla nad oknom v sobo, kjer so imeli luč zradi nevihte. Oplenila je leseno steno, vrgla in košare na tleh kokot, ki je tam valila, in razmetala jajca, potem pa se zgubila v zemljo. Kokot je ostala vse do jutra v težki omeljeveci, ko so ja kot mrtvo hoteli oskubiti, se je zopet zavedla, a kaj na to je poginila. Druga skoda strelič ni naredila. — Dne 4. avgusta

Mladci egiptovski kralj Farouk je postal palučetem in je slovensko nastopil kot kralj pred narodom.

sta ob pol 3 popoldne pa je zopet udarilo pri Alojziju Kukuvču na Vrhu in sicer tokrat v oreh poleg gospodarskega poslopja. Od tam je preskočila na slammato streho ter jo takoj uigala. K sreči pa je bilo več ljudi blizu, ki so z vodo in gnojnico ogenj zmagali in poslopje rešili. Pred par tedni je Kukuvču strela požgala hišo do golega zidovja. Komaj so sedaj hišo na novo pokrili in nekoliko pravili, pa zopet ta nesreča. Ljudje se pri vsakem najmanjšem grmenju kar tresejo od strahu, da ne bi udarilo še tretjih.

d Zid se je na oba podrl. Letošnja živahnata stavbena doba v Ljubljani je terjala že marsikater manjšo krtev. Med bujšo nesrečo pa spada vsekakor ona, ki se je pripetila v Kotnikovi ulici na tamošnji stavbi. Delaveci so bili zaposleni pri novi stavbi. Treba je bilo podpreti neko 1.20 m visoko ograjo ob cesti. K podiranju ja prišel zraven tudi delavec Žagar Marijan iz Jesenice ter Keček Jakob iz Češnjevecev. Zid se je na oba podrl ter ju pod seboj zasul. Zlasti Žagar je dobil hude poškodbe ter se ni zavedel, ko so ga prepeljali v bolnišnico. Tam je tudi potem kmalu umri, ne da bi bil zavedel. Drugi ponesrečenec Keček je dobil lažje poškodbe ter bo skoraj okrevl.

d Nesreča ne počiva. Med Postojno in Rakekom je padel z vlaka, 45 letni železničar Josip Lukek, doma z Rakeka. Pri padcu se je resno poškodoval na glavi ter je dobil nevarne notranje poškodbe. — Na Vrhunki je povozil avto 28 letnega opekarneškega delavca Ivana Petriča. Petrič si je pri padcu prebil lobanje ter je bruhal kri. Nezavesinega je ljubljanski reševalni avto prepeljal v bolnišnico. — Truga gramoza je padla na nogo 45 letnemu posestniku Francu Lampiču iz Dobrunj ter mu jo zlomila. — Ono nedeljo zvečer se je v Šiški na gorenjski progi ponesečil 30 letni delavec Janez Pavlič, zaposlen v Ljubljani in doma od Sv. Ane v Slovenskih goricah. Pavlič je zgrabil monakovski brzovlak, ki prihaja v Ljubljano ob 8 zvober. Vlak je Pavliču odrezal desno roko v zapestju, mu zlomil levo nogo, polomil rebra ter mu povzročil še druge hude poškodbe.

d Dve nesreči v plauinah. V Kočah nad Tržičem se je te dni zopet pripetila manjša, pa vendar dovolj resna nesreča. Tržički krovjač Gros Anton je šel v hribe nabirati plauinike. V skalnatih pobočjih nad Kočami pa je z neke skale padel v globino, pri tem pa si je zlomil ključnico. — V Zg. Dolini pri Sv. Katarini nad Tržičem je mala 2 letna goštiničarjeva hčerka Dovžan Frančka nekaj lazila okrog hiše; pri tem se je z brega ne-nadoma utrgala skala, ki je malo dekllico povallila pod seboj ter ji prizadela hude poškodbe po glavici in sploh po životu. Tudi njo so prepeljali v ljubljansko bolnišnico.

NOVI GROBOVI

d Kaj ti pomaga, če ves svet pridebiš... V Kamniku je na večo zatishnil svoje oči posestnik Valentín Benkovič. — Vrblijenah pod Krimom je umrl posestnik in gostilničar Martin Furlan st. — V Pobrežju pri Mariboru so djali v grob davčnega kontrolorja Martina Ferencčaka. — Istopom je preminula vdova po car. revizorju Nabergoj Frančišku roj. Kočuta. — V Domawizu na Zgornjem Štajerskem je umrl naš zaveden rojak kovač Ivan Glastovec. — V Hotederščici je mirno v Go-

RAZGLED PO SVETU

Bratomorno klanje v Španiji

Poročilo o položaju na španskih bojiščih je že v par »Domoljubih« izostalo. S tem pa ni rečeno, da je bilo na frontah zatičje. Zapadno od Madrixa so bile med nacionalisti in komunisti hude borbe. Napadali so rdeči, a so bili odbiti. Poročila trdijo, da so imeli v teh bitkah komunisti do 20.000 mrtvih in ranjenih.

Na severnem bojišču imajo komunisti v svojih rokah že dve važni mestni, ki sta Santander in Gijon z bližnjo in daljno okolicco. Na tej fronti je, odkar so nacionalisti zavzeli Bilbao, vladal nekak mir. Dne 15. avgusta pa so pričeli nacionalisti tu zopet z velikimi napadi, in sicer v dve smeri: južno od Agvilara de

Kampo in Rejnoze ter jugovzhodno od San Pedro de Romerala. Na obeh krajin so nacionalistične čete napredovali za več kot 50 km. Dne 15. avgusta okrog poldne so nacionalisti v obeh naznačenih smerih prodri komunistično fronto in dosegli izvir reke Elbro. Sprednjih nacionalističnih čet so na večer navedenega dne bile že 7 km pred Rejnozo. Komunisti so na splošno niso preveč nprivali nacionalističnemu prodiranju. Vse kaže, da hoče nacionalistični general Franco očistiti severno bojišče in nato vrči vso moč na Madrid, ki je sicer večinoma v razvalinah, a zato nič manj trd orek za Francovo armado.

KATOLIŠKA CERKEV

s Velika naloga krščanskih učiteljev. Kakor poroča »Osservatore Romano«, je preteklo soboto papež sprejet romarje iz Belgije, člane Zvezde krščanske vzgoje, in jim med drugim izjavil sledenje: »Krščanski učitelji in vzgojitelji! Vaša naloga je resnično velika, kajti lahko rečemo, da je za milost sv. krsta milost krščanske vzgoje ena največjih božjih dobrov. Toda gorje Belgiji in gorje vsem deželam brez izjeme, v katerih se krščanska vzgoja zanemarja ali celo pobija. Nočem biti oznanjevalec nesreč, toda vidim v bodočnosti, kaj bo v tem slučaju nujno moralo slediti. Jutri bo brez posmena tožiti in jokati, ako se danes ne bomo zavedali zdravilnega leka proti temu, ki je krščanska vzgoja.«

s Ne le trgovske, tudi verske ozire je treba spoštovati. Po vseh iz angleških katoliških krogov je Sv. Stolica zadnje dni po angleškem zastopniku pri Vatikanu sporočila londonski vladni svoje mišljenje glede načrta o razdelitvi svete dežele. V tem mišljenju Sv. Stolica navaja težke posledice in na neugoden odziv po vsem katoliškem svetu, ki bi ga razdelitev utegnila imeti. Palestina je zibelka krščanstva, zato se zdi Sv. Stolici nemogoče, da bi se palestinsko vprašanje urejalo z delitvijo, preden ne dobi krščanski svet zagotovila, da bodo pri tem ostali krščanski cilji za Palestino neokrnjeni. Zato je nujno, da se angleška vlada o tem sporazume s Sv. Stolico, saj je papež varuh mnogih verskih ustanov in zavodov v sveti deželi. Za krščansko pojmovanje je nesprejemljivo, da bi vse te ustanove mogle priti kdaj pod vrhovno judovsko ali mohamedansko oblast. Angleški katoliški krogi ostro obsojajo način, kako je angleška vlada urejala palestinsko vprašanje. Edina prava pot za to bi bila, da bi vlada sklicalna na posvet zastopnike vseh evropskih in posvetnih skupin, ki

spodbudil zaspal 82 letni posestnik Ivan Semrov. — V Rajhenburgu so pokopali učitelj Borissa Agreža iz Zabnice. — V Slovenjgradcu je umrla soproga davnega upravitelja v p. Bereta Gabron. — V Britofu pri Kranju je odšla v večnost 93 letna Helena Zabret roj. Bohinjec. — V Štefanu pri Trebnjem je zapustil solzno dolino g. Viljem Mlejnik, duhovnik v p. — V Ljubljani so umrli: žolski ravnselj v p. Božidar Parenta, Ivica Bergantov in s. M. Gervazija Pirc. — Daj jim, Gospod, večni mir!

so prizadele pri palestinskem vprašanju. Iz Londona poročajo tudi, da namerava patriarh v Jeruzalemu tudi načeti vprašanje o pravoslavnih verskih ustanovah v Palestini. V angleškem združenjem ministrov niso zaradi palestinskega vprašanja pričakovali toliko težkoč in zapletljajev. Zdaj bo treba palestinsko zadevo, ki jo je obravnaval doslej samo kolonialni odbor angleškega parlamenta, poslati na vseh političnih strank v Palestini.

AVSTRIJA

s Razno. V Bilčovsu so pokopali Andreja Markoviča iz Kajzaz. — V Velini vasi je preminula Magdalena Jesenko. — Zadnjo polovico meseca julija je bivala v Košuti ena četa vojakov plezalcev, ki so skozi dva tedna plezali po Košutinih stenah. Dne 3. avgusta pa je prišla v Sele ena baterija (motorizirana) iz Beljaka, ki ima strelske vaje (ostro strelijanje) v Košuti. Selani so se radovedno skušali okoli novodobnih avtomobilov in drugih motornih vozil, ki jih do sedaj še niso videli. Eden tovorni avtomobil se je celo tako okrajil, da se je spustil po zelo težavi poti v Košuto do vojaške koče. Po zelo naporni vožnji je končno le dospel na določen kraj in se tam celo pognal po zidanih stopnicah prav do koče. V Št. Jobu-Zmetičah so spremili k zadnjemu počitku Opresnikovo matur.

ČEŠKOSLOVAŠKA

s Vožni sladkor. Češkoslovaške opozicionalne stranke so začele ogorčeno propagando proti vladu zaradi razdeljevanja sladkorja po trebnemu prebivalstvu v državi. Češke sladkorne tovarne, ki imajo prevelike zaloge sladkorja, so namreč darovali vladu sedem milijonov kilogramov sladkorja. Vlada je določila, da bodo ta sladkor delili po podatkih in pod nadzorstvom političnih strank samo tistih, ki jih strankarske organizacije smatraje za potrebne. Od tega sladkorja so stranke v

Bogoljub

najboljši in najlepše opremljeni nabavočni mesečnik v naši državi. Ima vedno lepe slike v bakro-tisku. Pišite, da ga Vam pošljejo na ogled. Naslov: »Bogoljub«, Ljubljana, Jugoslov. tiskarna.

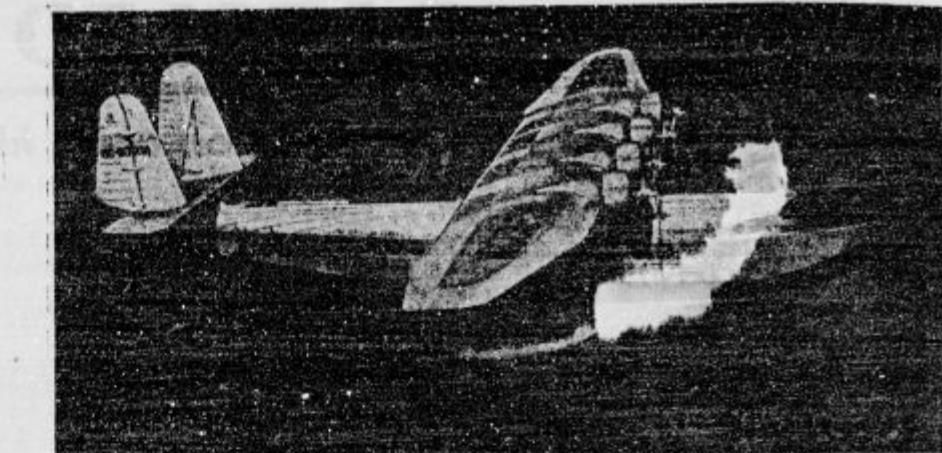
vladni koaliciji doobile 400 vagonov, socialisti pa 300. Pri razdeljevanju sladkorja zaračunava politične organizacije kilogram po 2 kroni, sladkor v trgovinah pa stane 8 kron. Od tega ostane strankam pri kilogramu kronska in pol, tako da bodo na lahek način prisile do desetih milijonov kron za različne strankine fonde. Opozicionalno časopis je označuje ta sladkor za volilni sladkor, ki ga vladne stranke dele že vnaprej kot reklamo za prihodnje volitve. Zadeva vzbuja v opozicionalnih krogih, zlasti pa na Slovaškem, veliko ogorčenje.

NEMČIJA

s In peklenska vrata je ne bodo zmagala. Vatikansko uradno glasilo »Osservatore Romano« opisuje v daljšem članku veličino katoliških dni v Aachenu v Nemčiji, kjer so — po običaju vsako sedmo leto — izpostavili za javno češčenje znane Kristusove relikvije. »Od vseh strani nemške države so prišle velikanske množice romarjev, teko da so bili katoliški dnevi v Aachenu veličastna manifestacija nemškega katolicizma. V 14 dneh, ko so trajale slovesnosti, je prišlo v Aachen 800.000 vernikov, ki so tamkaj skupno obnovili krstno zaobljubo. Dan za dnevom so se množice gnetle mimo svetih ostankov, in pri vseh pridigaj je bilo na tisoče in tisoče poslušalcev.« Uradna Nemčija je to katoliško svečanost ne samo zamolčala, ampak ji tudi nasprotovala. Oblasti so delale vse mogoče težave tako pri železniškem prometu kakor z najrazličnejšimi surovimi policijskimi šikanami v mestu Aachen samem. In vendar vse to ni moglo zavestiti dviga nemških katoličanov, ki so v najtemnejših dneh svoje zgodovine hoteli pokazati, da še žive, da vztrajajo in da je preganjanje vere imelo edino ta uspeh, da je zvestobo okrepilo in gorečnost dvignilo. — Protestantovske duhovnike (pastorje) zapirajo v Nemčiji kar naprej. Te dni je policija spravila v zapor friedenaškega pastorja dr. Pfeiferja in je vzbudila njegova aretacija veliko pozornost po vsej Nemčiji.

KITAJSKA

s Vedno večja napetost vlada na Dalnjem vzhodu med Japonsko in Kitajsko. Po mrzličnih pripravah na obeh straneh sodeč, lahko smatramo, da je vojna neizbežna. Sedaj se vodijo med Japonci in Kitajci diplomatska pogajanja, ki jih je treba označiti kot zadnji

Taki-le tračni orjaki bodo odslej stalno vozili med Evropo in Ameriko.

poizkus za ohranitev miru. Japonski poslanik v Nankingu je sporotil Kitajcem naslednje zahteve svoje vlade: Kitajska vlada naj pripozna avtonomni vladi v severnih pokrajinih Hopei in Čaharu. Dalje naj takoj odpokliče s tega ozemlja vse svoje čete, nakar bodo zapustili severno Kitajsko tudi Japonci. Končno ima Kitajska z Japonsko skleniti pogodbo, na podlagi katere bosta obe državi lahko skupno nastopali proti komunistom. Istočasno je japonski zunanjji minister Hirota dal novinarjem izjavo, da bo mir šele takrat zagotovljen, ko se bo Kitajska pridružila japonsko-nemškemu dogovoru proti ruskemu komunizmu. Hirota je trdil, da tvorijo komunisti gonilno silo pri vseh protijaponskih povojnih na Kitajskem. Po zadnjih poročilih je priplulo v Šangaj 21 japonskih bojnih ladij. Zadnja poročila govore o strašnih bojih v mestu Šangaju in predmestjih. V eni ulici so našteli tisoč mrtvih. Napad Japoncev pri Nankavu so Kitajci krvavo odbili.

ITALIJA

d Drobiž. Na namišljaj državnih oblasti je Zveza fašističnih trgovcev na Coriškem ustanovila poseben odbor, ki bo imel nalogu nadzirati cene po vseh trgovinah ter takoj prijaviti oblastem onega trgovca, ki bi prodajal blago po drugih kakor po uradno določenih cenah. Trgovsko združenje je objavilo pojasnilo, da je bilo k temu ukrepu prisiljeno iz razlogov gospo-

darske samoobrambe, kajti državna oblast na noben način noči dovoliti dviga cen, cene živil in drugega blaga pa neprestano silijo navzgor, tako da morajo trgovci sami skrbeti za disciplino, če se hočajo vzdržati nad vodo. — Tržaški listi poročajo o številnih zadružbah po Julijski Krajini, ki so prišle v plačilne zadrege in jih je oblast zaradi tega prisilila, da napovedo konkurenco. Poglavitne in najbolj znane med njimi so po navedbi tržaških listov naslednje slovenske zadruge: Ljudska hranilnica in posojilnica v Kamnem, posojilnica v Drežnici, hranilnica in posojilnica v Podbrdu, hranilnica in posojilnica v Prvačini, nekdaj mogočna posojilnica in hranilnica v Solkanu, kmetska posojilnica v Biljanu, kmetske posojilnice in hranilnice v Kostanjevici na Krasu, Črničah, Kozani, Lokavcu, Šentviški gori, Osek, Pliskovici, Kojskem, Velikih Zabljah, Šmarju v Rihemberku, Šmartnem pri Kojskem, Sturjah in Trnovem na istoimenovani planoti. Nadalje osrednja posojilnica v Gorici, posojilnica v Podmelcu, posojilnica v Sebreljah, kmetska in delavska posojilnica v Renčah ter kmetska posojilnica v Rihemberku. Propadanje nekdaj tako cvetočih kreditnih zadruž po Julijski Krajini je slika gospodarskih razmer, ki so zavladale. — Vlak je do smrti povozil 65 letnega Andreja Mavrija iz Vrtojbe. — 40 letnega Josipa Vičiča so delovni tovariši našli sredi polja v goriskem predmestju mrtvega.

AMERIKA

s To in ono. Dne 25. julija je bilo v Jugoslovanskem kulturnem vrtu v Clevelandu ob krasnem vremenu in ogromni udeležbi odkritje spomenika Ivanu Cankarju. To čast so povorili Juliju Slapšaku, upok. šolskemu ravnatelju iz Ljubljane, ki se mudi te tedne s profesorjem dr. Franom Trdanom na obisku v Ameriki. Navzočih je bilo 24 društvenih zavetav in nad 100 ameriških Sloven v narodnih nošah. O slovesnosti so prinesli lepa poročila tudi krajevni angleški listi. — V Clevelandu sta umrli Matilda Nosse, roj. Zavornik, iz Grintavca, fara Zagrac-Fuzine, in Marija Sveta. — V Brooklynu N. J. je umrl zadej od srčne kapi Ludvik Benedik od Sv. Jožeta nad Kranjem. — V Indianopolisu so pokopali Niko Dugarja iz vasi Avče na Goriskem.

72 višjih sovjetskih uradnikov so obsedili na smrt v sibirskem Irkutsku.

Skoraj 9 milijonov ljudi je obiskalo desletje pariško svetovno razstavo.

Stalin „čisti“ naprej

Iz Moskve poročajo, da je Stalinova »čista« sedaj z vso silo zajela tudi višje poveljstvo sovjetskega vojnega brodovja. Sedaj potrjujejo, da je bil aretiran poveljnik sovjetskega brodovja na Dalnjem vzhodu admirал Viktorov s 50 časniki svojega štaba. Zaenkrat se nahaja še v vojaških zaporih v Vladivostoku. Osumljen je, da je skupno z nekatimeri trockisti rovaril proti Stalinu in obstoječemu režimu v Rusiji. V Kronsatu je tajna policija aretirala tri visoke pomorske častnike, katerih imena niso objavljena, a ki imajo baje vsi admiralske čine. Tudi oni so osumljeni protistalinovega zarotniškega delovanja. Z njim vred je prišlo v zapor tudi 15 štabnih častnikov. Toda največjo senzacijo je vzbudila vest, da je tudi vrhovni poveljnik vseh sovjetskih pomorskih sil, veliki admiral Orlov, na tem,

da ga zaprejo. Morda je v trenutku, ko to poročamo, že zaprt. Orlova obožujejo, da je pomorsčak sovjetskega vojnega brodovja dovolil, da organizirajo trockistične celice. Ako se vest o aretaciji admirala Orlova potrdi, potem bo brez dvoma temeljito preciščeno vse vrhovno poveljstvo vojnega brodovja in je treba pričakovati aretacije vsega višjega pomorskega štaba. Poročila iz Moskve pravijo, da so samo najvišji čini v sovjetskem brodovju, ki jih je doletela »čast«, da so aretirani in da pridejo pred sodišče, medtem ko je za niže čine osumljenih častnikov krajši postopek. Ti enostavno »izginejo«. — Naši komunisti si lahko čestitajo, da so še v Jugoslaviji, četudi pod »klerikalnim« režimom, zakaj v sovjetti bi za svoja »zaslužna dela« že davno na »gavgah« viseli.

PO DOMOVINI

Prosvetni tabor v Boštanju

bo 29. avgusta ne 22. avgusta, ker smo ga morali iz tehničnih ozirov preložiti. Ker imamo krasno telovadivo, bodo tudi vsi telovadci zadovoljni! Naš novi društveni dom, katerega bomo ta dan blagoslovili, bo nad vse ljubko središče in zbirališče počitne zavedne slovenske mladine. Naš tabor pa bo velika manifestacija za slovensko in katoliško stvar za naš kraj, ki naj se dvigne iz oklepja lažnivega in gnilega liberalizma. Vsi pride. Priprava postrežba bo pri novem domu spodne in po telovadnem nastopu. Na svidjenje vši v Boštanju dne 29. avgusta.

Prosvetni tabor za vrhniško dekanijo

zdužen s proslavo 30-letnice domačega prosvetnega društva, bo dne 21. in 22. avgusta t. l. v Dolnjem Logatcu.

V soboto 21. avgusta zvečer ob 8 gled. predstava »Naša kri na prostem.

V nedeljo 22. avgusta ob 8 zbirališče pred Kmetijstvom, ob pol 9 sprejet, ob 9 sv. maša. Cerkveni govornik g. dekan Kete z Vrhniko. — Ob 10 prosvetno zborovanje, govorijo župnik Jerina, odvetnik Marolt in prosvetni šef I. Dolenc.

Popolnino ob 2 večernice, ob 3 javna telovadba, po telovadbi na vrtu Kmetijskega društva velik pevski koncert, nato pesta ljudska zabava.

Prosvetni tabor v Moravčah

V nedeljo, 29. avgusta bo praznik katoliške prosvete za vso moravško dolino. Pokaiali bomo, da smo se prebudili v novo, še bolj krepko življeno. Ta dan bomo zbrani v srednji moravški dolini pod prijazno Limbarsko goro vsi, ki čutimo krščansko. Strnjeni v dolge vrste se bomo drug ob drugem počitili v zavdušenju in okreplili za nadaljnje delo.

Svetost, ki jo priredi moravško prosvetno okrožje, bomo pričeli dopoldne ob 9 pred Ljudskim domom. Tu bo sprejem gostov, s katerimi se bo-

mo ob pol 10 razvretili v slavnostni obhod po Moravčah. Ob 10 slovenska sv. maša na prostem pred cerkvijo z ljudskim petjem in spremljanjem godbe. Po maši ljudsko zborovanje na slavnostnem prostoru, kjer bo nastopilo več govornikov. — Pospodne ob pol 3 litanje z ljudskim petjem, nato telovadba na vrtu ge. Veselove in prosta zabava. Ves dan sodelujejo pevci in domačinska godba.

Vsi, ki ste naklonjeni delu za katoliško pravoslovje, prav vijudno vabljeni. Pridite v obilnem številu od bližu in daleč, da bo manifestacija zares sijajna. Vabimo vsa sosednja društva, naj pridejo z zastavami, člani in članice po krojih in narodnih noščah. Dobrodošli fantje na konjih in okrašenih vozovih. Nabavite si pravočasno slavnostne znake, ki bodo veljali kot izkaznica za celodnevno prireditve. Skrbimo vsi skupaj in vsak posebej, da bo udeležba častna.

Brezje!

Na Brezjah bo 28. in 29. avgusta bejevniško zborovanje s položitvijo in blagoslovitvijo temeljnega kamna za preuredbitev parka pred romarsko cerkvijo in za spomenik vsem slovenskim žrtvam svetovne vojne.

Sporod svečanosti:

28. avgusta: ob pol 8 zvečer pete litanje z blagoslovom, nato zborovanje zastopnikov bojevnih skupin v samostanski dvorani.

29. avgusta: ob pol 10 sprejem gostov, zastopnikov in dostopanstvenikov. Ob 10 cerkveno opravilo na prostem. Pridigoval bo ljubljanski knezoškofer dr. G. Rožman, maševal pa mariborski knezoškofer dr. J. Tomažič. Nato molitve za umrle vojake in blagoslovitev temeljnega kamna.

Po cerkvenem opravilu bo tabor na prostem pred cerkvijo.

Pri slavnostni hodo peli bojevniki in bojigrali godba.

Vabimo vse, da pridejo 29. avgusta na Brezje. Odbrar Zvezde bojevnikov je zaprosil za četrtnino voznino po žeželnicu. Da bo Zvezde bojevnikov približno vedela za udeležbo, prosi župne urade, da ji vsaj do 20. t. m. sporoči število udeležencev. Delegati naj pridejo že v soboto, 28. t. m. zvečer.

Vsi župni uradi prejmejo te dni plakate in prisimo, da jih razobesijo na vidnih mestih. Za slovesnost je izšla prijetna knjižica »Brezje — slovenskim žrtvam svetovne vojne«, ki vsebuje zanimive razprave in članke. Knjižica stane 2 din.

Indijska džungla

Posebnost za Ljubljano bo Indijska džungla, ki jo bomo imeli priložnost videti na indijski misijonski razstavi na velesejmu. Njen aranžma je v rokah priznani strokovnjakov: kr. dvornega parapora Viktora Herferta, ravnatelja mestnih nadzorov Ant. Lapa, indijskega misjonarja o. Ant. Vizjaka D. J. itd. Poleg ekološkega rastlinstva in pokrajinskih prizorov bo tu na obsežnem prostoru okrog 40 kv. m zastopano redko indijsko živalstvo, od znamenitega bengalskega tigra, ki zaležeje preplašenega zeba vola, do raznovrstnih indijskih kač: mišolovk, bambusovk, zelo strupenega himalajskega modrasa in velikanskega pionca, ki se ovija okrog svojega plena in mu tre kosti. Zastopani bodo v lepi biološki skupini ob vodi se sončajoči krokodili in raznimi plazilci, raznovrstne ptice v živih barvah, pisani metulji in hrošči, opice, šakali, divje mačke. Za nas nekaj nenavadnega bodo krasni eksemplari leteličnih veveric-velikank, ki so pravkar došle na velesejem. Že ta oddelitek bo neprecenljive vrednosti in bo vsak obiskovalec poleg mnogih drugih pridobitev dobil lep vpogled v eksotično indijsko floro in fauno. Zato obisk indijske misijonske razstave vsem najtopleje priporočamo.

Ljubljansko barje dobi cerkev

Dolga in zanimiva zgodovina Ljubljanskega Barja pripoveduje, da je bilo tam nekaj obsežno jezero, na katerem so imeli v davnih dobah moštečarji svoje domove na kolih. Jezero se je v stoletjih spremeno v močvirje. Za stalno se je prva družina naselila na Barju še pred 120 leti. Novi naseljenici so prihajali hitro drug za drugim, tako da je bila že po štiridesetih letih potrebna žola. Že takrat se je mnogo govorilo, kako potrebna bi bila tudi cerkev v novem naselju. Ko je leta 1935 umrl Josip Kosler, ugleden in spoštovan veleposeten na Barju s svojim volionim 50 tisoč dinarjev omogočil začetek dela, bo mogoče na tem temelju graditi že tako težko pričakovano in tako potrebno cerkev na Barju. Zadnja leta je bila za

RAZNO

L. Ganghofer:

Martinj klošter

Roman iz začetka 12. stoletja

Poslovenil Blaž Poznič

Iz hoste je bila stopila Hincula, s pletenim košem na hrbitu in pastirske palico v roki. Počasi se je bližala šotoru obeh bratov, postavila koš na tla in začela razkladati, kar je prinesla: mleko in med, presno maslo in jajca, sir in ržen kruh. »Gledam bo, kadar se prebudi!« je smehljaje se zašepatala, ko se je vzravnala in zavithala koš zopet na ramo. Ze je nameravala oditi, ko je v šotoru zašumelo; hreščalo je, kakor bi rezala žaga — brat Švajker je smrčal. Hincula se je zahihitala in poskusila posneti bratovo smrčanje; toda kar se ji je posrečilo, je zvenelo v primeru s praglason tam notri kakor cvrčanje murna proti renčanju medveda. Končno ji je bilo brezuspešnega truda zadost. »Le smrčil! Kdor dobro smrči, dobro spi, in smrčanje odganja more in večeš!« Smejoč se je odbrzelja proti hosti, ko so se v rastoči svetlobi nad rosnino travo začelo vzdigovati jutranje megle.

Brat Švajker se je vzpel na ležišču. »Zdaj mi je pa že samemu, kakor bi bil nekaj slišal!« je zamrmljal in prisluhnjal. V tem je opazil, da se je zdani. »Seveda, delo me je klicalo! Pri priči je skočil na tla. »Pokoncu s pomočjo Boga, hudič tolažbe ne pozna! Opravil se je kaj brž; spal je bil v hlačah in brezrovavniku in smukniti je moral samo še v čevlje. Svoj molek z leseniimi jagodami, ki ga je imel ponči obeščenega nad glavo, je zataknil za pas, zakaj oditi bo moral k skupni molitvi, čim odzvoni dan. Ko je stopil pred šotor, je uzrl darove

na tleh. Svetla rdečica mu je zalila obraz in široko se je posmejal predse. »Glej, glej, packa!«

Kraj gozda se je oglastil droben hibet. Švajker se je ozrl. Hincula! je vzkliknil in se v dolgih skokih pognal proti devesom. Toda urno ko srna je skočila pastirica iz svojega skrivališča in stekla po gozdu v dolino proti Abi. Toda nič daleč še ni prišla, ko je zavpil nanjo jezen glas: »Stoj!« Izmed drevja je prijezdil Henink in ustavil konja tik pred prestrašenim dekletom. »Ali lazil zopet tod okoli? Mar ti nisem rekel, ti nesnaga, da je tu prepovedan svet!«

Hincula je izpustila palico, in v tem ko je z obema rokama prijela oprtnice koša, se je strahoma orzla v blede, neprespano lice jezdeca, ki so se mu oči utrinjale od srda, gladajočega v njem vso prečuto noč. Henink je videl prazni koš na dekletovem hrbitu. »Odkod prihajaš?« je zarohnil in potegnil iz sedelne nožnice jezdno palico, okovano na ročaju s težko jelenjo roževino. »Odkod prihajaš?«

»Od tam, gospod,« je odgovorila deklica plašno, »kjer gradijo pobožni bratje hišo.«

»Kaj si imela tam opraviti?«

»Planšarske dajatve sem jim nesla, mleko in med, jajca in maslo.«

»Poberi te hudič!« je zaklel Henink in razsrjen zavihel glavič jezdne palice.

»Gospod! Kaj mi hoče storiti?« je zajecjal pastirica in hotska pobegnila. Toda preden se je utegnila obrniti, je padel udarec in zadel deklico na čelo. Hincula je bolestno jeknila od bolečine; medtem ko ji je rdeča kri vrela čez oči in po licu, se je opotekala še kos poti med drevjem, s hrbita ji je zdrknil koš in se zataknil po mahu; potem je omahnila; z drgetajočimi rokami je segla v zrak in se zgrudila na tla.

200 barjanskih žolarjev — po času in sive tri oddaljenih od cerkva — žolska maša v zasloni kapelici v žolski sobi. Letos je mestna občina ljubljanska podarila del svojega zemljišča na Barju za cerkev in arhitekt Plečnik je napravil lep, prav za barjansko pokrajino primeren načrt. Pri Veliki roki so Barjani zaprosili in navozili lepo skladnico lese in kamena. Z občudovanja vredno požrtvovljeno so našli poleg dela na pojnu še čas, da so pripravili vse, kar bo za ngradbo cerkve potrebljalo. Zadnjo nedeljo v majniku je bil na starščku postavljen križ, potem je šest tednov udarjal oven in zabil čez 350 po osm metrov dolgih pilolov v mehki barjanski svet, sedaj že rastejo kamnitni temelji iz temenje in v nedeljo 22. avgusta ob podl. 4 pop. bo slovensko blagoslovijen in vridan temeljni kamenski. Do sime pa upamo spraviti cerkev sv. Mikaela na Barju pod streho. Ko ta sporočamo in vabimo na slovensko blagoslovitve temeljnega kamena, naj bo izrefena še beseda zahteva za njihovo doseganje pomoč: našim sosedom v Rovnički, Hranci, Tomičelški, Preserski fari za darovani les. Dobrovoljanom za njih trud, ko so svoje kole tako daleč tudi sami pripeljali, in slednjih vsem Barjanom, ki so v začetku dvesili in neverno opazovali prve priprave, potem pa vedno bolj poprijemali za delo in se nazadajo tako lepo vsi združili k skupnemu delu za svojo cerkev, ki jim bo vir božjega blagostva in hram lepe oulike in napredka.

Iz raznih krajev

Rudsik pri Ljubljani. V nedeljo, 8. avgusta, smo pri nas doživelj lepo slovensko: blagoslov novega pokopališča. Pridigar nam je ob 6 zjutraj v nabito polni cerkvi razložil, zakaj cerkev prepoveduje mrtvi sežigati in jih le pokopavati v zemljo, v skupnem blagoslovjenem pokopališču, dalje je opisal vse lepe molitve in obrede, ki so od cerkve zapovedane za ta blagoslov. Po sv. maši je šla vsa zupnija v lepo urejeni procesiji na novo pokopališče, ki ga je pooblaščen od skofa, blagoslovil Č. p. Jan. Prstov, D. J. v spremstvu domačega g. župnika. Pevci so zapeli dve žalostini magobni pesni. Ovesnač grob prvega pokopenega moža in jok domačih pa tih resnoba vseh je na vse zelo učinkovala. S tem dnem je dobil g. župnik popolno zadovoljenje za svoj sedanjetni boj za to novo pokopališče. Ceravno sta bila školjštvo in okrajno glavarstvo od začetka na strani župnikovi, da se

»Hincula! Hincula!« je zadonel Svajkerjev glas po žumi. Slišal je bil, kako je kriknila od bolečine, in je pritekel čez korenine in z mahom obrasio kamnenje, v doligh skokih in z vibrirajočo brado, v roki krepolo, kakor da mora rešiti deklico pred grabežno zverjo. »Hincula! Hincula!«

Klic mu je zaruml na ustnicah; med drevjem je zaledal ležati pastirico, negibno, z zaprtimi očmi, oblitu s krvjo. Krepolo mu je pedlo iz roke, ni čul, kako so se lomile veje, ni čul, kako je peketalo kopito bežečega konja — v strahu in obupu je sklenil roke in se vrgel na kolena. »Otrok! Otrok! O ti moj nebeski Oče, kaj se je tu zgodilo?« Dvignil je s krvjo oblitu pastiričino glavo na svoje roke; nezavestna deklica je medlo zastekala in zvezajoča rana na čelu ji je še bolj zakrvavela. Z mokrimi očmi se je oziral Svajker naokrog, kakor bi zaželeno pomoč morala stopiti iz dreves, priti iz zraka ko čudež. »O vsi dobrji svetniki! Kaj naj le storim?« Pritisnil je drhtečo dlani na rano, da bi ustavil kri, toda rdeči vrelec mu je vroče udarjal skozi med prsti. V neznanškem strahu je prodirljivo zavplil: »Umor! Umor!« Z obema rokama je objel deklico in začel s svojim breznom teči. Hlipajoč je despel do goljave, čez katero se je razlival bledi jutrnji svit in odkoder so puhtete redko meglo proti gorskemu pobočju. Sotora in klošter sta se videla kakor prekrita s kopreno.

»Umor!« se je zadegal Svajkerjev glas.

Tedaj se je pojavila v megli človeška postava. Eberwan je bil »Svajker! Kaj kljčeš umor? Kdo je v stiski?« Pribitelj je nasproti in zagledal v Svajkerjevem naročju kravado deklico, z visoko glavo in ohlapanimi udi, miljču podobno.

»Poglejte, gospod, poglejte!« je zatarnal Svajker z

napravi novo pokopališče, ne na bližnjem župnikovem svetu, ampak na drugem prostoru, ker na do-sedanjem pokopališču so mrtva trupla strohodna še po 17 do 20 letih in bi bilo s tem le za nekaj let pomagano, — so nekateri župljani, zahujščekom od političnih in verskih nasprotinikov, delali gospodarstvu mnogo štosti, skrbijo in trpijajo. Gospodarstvu se je posrečilo kupiti od soseda lep prostor za novo pokopališče, ki je prostoren in bo zadostoval za 50 let. Dodela je še ena del novega pokopališča; več ga hvalijo. Vsi dobrji župljani smo svojemu župniku hvaljeni, da nam je vendar izvojeval novo, tako lepo pokopališče, kjer bodo počivala naša trupla in cakala vstajenja.

Kamnik. — Kdo Kamničanov še ni viden s prošimini koraki koraki stopil postar-nega dubovnega go-spoda po kamničkih ulicah. Tuje bi misli, da je to župnik katere sosednjih župnij, ne pa že dolgo upo-kjeni biseromačnik Janez Molj. Da, prav te dni je obhajal svoj 60 letni jubilej mašniš-tva. Cerkičani, kjer je biseromačnik doma, so ga vabil, da bi na istem oltarju kot novo mašo ponovil tudi biserno, vabilo so ga Trzinči, kjer je nazadnje deloval in bil tako zelo priljubljen, veselili smo se Kamničani, med katerimi kot upokojence že več let živi, da bomo vendar enkrat doživelj izredno biseromačniško slovensost. Za koga naj se odioči? Jubilant ni mnogo premišljeval. S par svojimi duhovnimi so-brati se je dne 27. julija odpeljal na Brezje in tam kaj v tihoti bujnjepolne cerkve na oltarju njenemu tako drago Marije Pomočnice opravil svojo biserno mašo. Njegove duhopastirske službe niso bile labhe: Rovte, Tržič, Smlednik, Bela Peč, Stranje, So-strova in končno Trzin. Toda njegova gorenjska na-strava, redno in preprosto življenje, njegov vedno veder značaj, ga je obranil še v 86. letu življenja tako krepkega in zdravrega. Cudevit je, kako po-zorno zasleduje vsakodnevne dogode. Čeprav mu je glavo že pobelli sneogr, še vedno igra na nje-govem svežem obrazu prijazen smeh. Zna pa biti tudi odiočen in pove tudi resnico kar v obraz, pa

glasom, dušečim se od solz. »Zdaj so nam ubili otroka! Našo edino, naše edino upanje!«

»Zanesi deklico k ribniku, ohладi rano z vodo! Jaz prinesem, česar potrebujem!« Eberwan je odhitel, gubeč se v megli.

Svajker je drgetajoč stal in strmel z brezupnim pogledom za odhajajočim menihom. Kar je začutil, kako se mu poceja pastirčina kri po komolcih, kako premaka na prsih jopič in mu toplo polzi po telesu. Kakor omotica ga je spreletelo. »Izkrvavela bo, izkrvavela!« je zabebljal in stekel proti ribniku. Na bregu se je zgrudil na kolena, naravnal dekletovo glavo k sebi, zajel z votlo dlanjo vode in obili s studeno močjo ranjeno čelo; voda, tekoča Hin-culi čez lase in senca, se je pomešala s krvjo in jo razred-čila. Svajker je zajemal in zajemal — in izpod umazano-sive vode in cureče krvi se je prikazal otroškoljubek obrazek z belo kožo. Vedno debeleje so gledale Svajker-jeve oči, vedno hitreje je zajemala njegova drhteča roka in oblivala in izmivala...

Tedaj se je Hincula zgauila in zastajajoče dihnila, da ji je strelal prsi.

»Otrok! Ljubi otrok!« je zajecjal Svajker in pri-vzdignil z obema rokama pastiričino glavo.

Počasi je odprla oči in pogled ji je strmo obstal na njegovem obrazu. Zdaj je menda svojega režitela spo-znala, zakaj v tem ko se ji je uvedel smehljaj utrnil okoli ust, je dvignila ostabelo roko in segla z razkreduenimi prsti v predivasto menihovo brado, kakor bi utegnil poč storiti bolan otrok, ki bi se zbudil iz hude mrázice in bi uzel žalostno lice svojega očeta nad seboj.

Debele solze so se udrije bratu čez porastila lica. »Po-vej vendar, otrok, povej, kako ti je?«

tako, da mu se zameriti ne moreš. O njeguri da režljivosti pa bi mogli siromaki in cerkev manjka lepega povedati. — K izrednemu slavju, ki ga je v svoji preveliki skromnosti obranil le Gospodu, pa naj sprejeme vsaj tako naše najpriornejšo festitudo. — Bog mu naj navrže še toliko let, da bomo fer 10 let z njim mogli obhajati čelezo-mučni junitej.

Slovenci v Zagrebu. Druga nedelja v avgustu je prinesla vernim zagrebčkim Slovencem mnogo duhovnega veselja. Obiskala sta nas namreč kar dva gg. evonomasniki iz naše nepozabne Slovenije. Dopoldne smo pri ev. Rotni sprejeli g. Volaski iz Dobja pri Planini. Z lepim govorom ga je pozdravila Slovenka P. Radiceva in mu izročila šopek nagejnov; g. novomasniki se je za oboje zahvalil in nato opravil sv. daritev, pri kateri nam je po-delil novom. blagoslov. Za to slovesnost so naša vira dekleta ozajšale cerkvico sv. Roka, ki morda je nikdar ni bila tako okrašena. Zaradi jem pa čast in priznanje! Popoldne pa je prispet le č. gosp. Vošnjak Jože iz St. Jurija ob i. ž. On pa je s svojim obiskom razveselil Marijino družbo sloveške, ki so tedaj imeli svoj sestanek. Obema-gg. se zahvaljujemo za obisk in jima želimo mnogo blagoslova v božjem vienogradu.

St. Vid pri Štencu. Nismo sicer imeli toke, toda pod vodo je bilo precej nujiv in travnikov. Saj je bila ploha v nedeljo 1. avgusta le presilna. — Pšenica je bila redka, zato niemo veliko namratali. Sadna letina pa bo še precej dobra. Novi nasadi pa so še premičati, zato ne morejo dati veliko pridešča. Pač pa bo čez leta lahko prav veliko sadja v našem kraju. Ob državni cesti od Višnje gore do Velikega Gabra vidimo na stotine mladih sadnih dreves. Tudi po stranskih dolinah so zadnja leta veliko nasadili. Za spravo sadja se že sedaj privajamo. V St. Pavlu delajo z banovinsko podporo veliko vzorno sadno sušilnico. V Gradu Selu pa bo napravil g. Sever, tegovec s semeni, ki je sedaj lastnik gradu in posestiva, še letos sam vzorno sadno sušilnico.

Leškovec pri Krškem. Ze dolegi v naši župniji ni bilo resnega požara, pred kratkim pa je pa nobi upenil gospodarsko poslopje pos. Račica na Gorici. Zgorelo je tudi par glav živin. Gasilsivo so sednjih vasi je požar omejilo. Kdo je požigalec, se ne ve. Večakor je požig zločin, ki se premalo obsoja med načini. Tu ni samo materialna škoda, ampak tudi strah in skrajno razburjanje vaščakov, ki se plačati niti ne da! Te vrste zločini zaslužijo ostro zasledovanje in tudi primerno kazen! — Pri-

zahtevu za to večerje je ostavil načakarju svojo sliko v zlatem okvirju.

Milijonar s podporo za brezposelne. V Jerosu na Angleškem so artileri večkratnega milijonarja Josepha Rosea, ki je bil vsej okolici znani kot lud stiskal. Po u-klijučju je policija odškrila sleparško atelje, v katerem je bil mož zapletel in ki je zbulila po vsem Angleškem veliko poročnost, ker tam podobnega zločina je niso imeli. Milijonar je enajst mesecov vpletel podporo za brezposelne... Oblikele se je revno in je prihajal vsak teden v urad za brezposelne, da so mu izplačevali podporo. Neki mož, ki je bil nekoč sam bogat in s svoje imetje izgubil, je goljufa pred nekaj dnevi spomnil v poskrbel, da ga je všeča policija

Skoči neverjetna stečaj. Iz Madrixa poročajo, da so nedavno pripadali v tamoznjo bolnišnico raznjenega vojaka, 21-letnega Jaimega Rodrigueza, katerega je občitala 51 mesečna granata v levem ramenu in nosu. Zdravstvena operacija ranjencega skočila, saj je pri izkloplili, če da pri izvle-

bojno nedeljo, 22. avg., slavimo v naši prijazni cerkvici sv. Ane god sv. Roka. Pridite pa počastit, kateri imate vanj zaupanje. Izriči razvad popivanja in podobnih redi pa naj bo niso svečno muka konec! — Naši fante se že uvedeno pripravljajo, da nastopijo, kot so v Rejkensburgo nač. v večjem številu v Boštanjem ob Šrvi 29. avg. kjer bo blagoslovitev novega prosvetnega doma. Pridite tudi drugi, da doživite dan pravega in poštenega veselja! — Polletati in podobni naročniki »Domoljuba«, obnovite naročnino, v slučaju požara dobite vsaj nekaj povrjenega!

Boh. Bistrica. Ze dober teden se mudi med Bohinjcem veucilnički profesor Smid iz Gradca. Sreča mu je letos še bolj mila kot lansko leto, ko je odkril marsikaj zanimivega na Ajdovskem gradu. Lansko leto je odkril stare hiše, letos pa kar 24 starih grobov iz 5. stoletja pred Kristusom. V njih je bilo mnogo lepih starih okraskov. Vse to je našel v bližini bitenske cerkve na Žabovem travniku. — Na Bitnjah so napravili letos elektriko, sedaj delajo vodovod. Vse pa je zasluž g. ministra Kreka. Most pri »Becu«, hvala Bogu, tudi napreduje. — Bohinjci smo se v obilnem številu udeležili gorenjskega tobara v Radovljici. Bilo je kar 63 lepih bohinjskih narodnih nošč, 25 kolesarjev in še okoli 50 ostalih udeležencev. Dekleta so tudi nastopile v narodnih noščah s simbolično vajo. — Vedno bolj se zavedamo, kje je naša rešitev. Le v pravi krščanski prosveti, zato fante in dekleta, v jeseni zopet v naše prosvetne domove, da se tudi tu izboljujemo v kremenite znataje. — Bog živi!

Starca Loka: V zadnjem času so tudi našo faro zadele večje nesreče. Ogenj je unišil dvema posestnikoma ves letosnji pridelek. Vsa fara z njima sediščuje posebno še, ker sta oba gospodarja velika dobrotnika vseh dobrih ustanov. Požigalec še ni padel v roke pravici, upanje pa je, da se ne bo dolgo naseljal ob trpijanju svojega bližnjega. — Velika nesreča je zadeila dobro družino Jugovic ob Sv. Duha. Sin Jože, 26 let star, ki je dolgo služil pri orložnikih, je bil že poletje oddelen na Bled. Tam pa mu je bila usojena smrt; utonil je v pričo tovaršev v Blejskem jezeru. Dobil ga je skoraj na dan jezera akademik Kramar, ki je iz Ljubljane prišel na pomoč reševalcem. G. Kramarju se na tem mestu družina pokojnika najlepše zahvaljuje. Pripeljali so ga domov. Pogreb je pokazal, kako je bil pokojni Jože prijavljen pri vseh faranih. Ves grob so mu posuli z cvetjem in venci, pevci so se z žalostinko poslovili od nje-

ga, dekleta pa so nabrale za več ovetih maš, ki se bodo opravile za pokojnega. Smri tega dobrega fanta je pretresla vso faro, posebno ga bodo pa pogrešali starci, ki jim je bil velika upora. Prvič Bog naš njegovo dobrolo poplaša, žalostnim staršem pa naj pošte močne tolažbe v dnevih prekušnje.

38 let. Posnemanja vredno! — Naj v miru počiva!

Dobrnič. Pretekli teden se je poslovil od nas g. kapelan Milan Kopitar, ter odšel v Višnjo goro. Niti dve leti ni služboval med nami, pa si je pridobil srca vseh župljyanov. On ni bil najemnik, temveč bil je pravi vinogradnik v vinogradi Gospodovec. Cerkev, šola, Marijin vrtec, Kat. akcija, reweži, bolniki, to je bilo polje njegovega dela. Koliko revnih otroččev je oblikel, koliko lačnih želodčkov nasilil, koliko zgubljenih ovčic našel in nazaj pripeljal, ve le Oni, ki je gospodar vesoljstva. Na tem mestu se g. kaplanu najlepše zahvaljujemo za vso pozitivnošč, in mu na novem mestu želimo obilo sreč. Višnjanom čestitamo na takih pridobitvah!

Ljubnje. Pretekli četrtek zvečer je prišel Maks Dolinar, posestnikov sin na pod posestniku Mateteža Oblak in pri tej priliki razkazoval njegovemu sinu Janezu revolver. Medtem ko mu Janez dopoveduje, naj pazi, da ga ne bo obstrelli, se Maksu poneseči revolver sproži in Janezu prestrel drobovje v trebuhu. Po prejemu sv. popotnice in zdravniškem pregledu je bil takoj prepeljan v bolničnico v Ljubljano, kjer je v petek umrl in bil prepečlan nazaj v Lucine. Škoda je zavednega katoliškega fanta, ki smo ga že nekaj let vsako prvo nedeljo v mesecu videli pri skup-

nem obhajilu apostolstva mož in fantov in tudi sicer vedkrat, poleg svojega očeta. Radi smo ga imeli, a še raje Bog, zato ga je k sebi poklical. Kakev zavestno je rekel, preden so ga odpeljali v bolničnico domačemu župniku in svojemu očetu: »Saj se nič ne bojim smrti, saj rad umrijeti! — Resnica je in ostane, da se mladina krepi pri obhajini inž za močne v življenju in v smrti.

Krka. Zupni urad na Krki naznanja, da bo letos romarski shod pri sv. Kozmu in Damijanu na Krki za Gorencje v nedeljo, 29. avgusta, za Dolenjce in okolico v nedeljo, 5. septembra.

Zužemberk. Naše polje se kar ne more in ne more po toči nič popraviti. Ne raste nobena reč, niti repa ne, pa ni čudno, ko je zmaja tako razbijana in potepetana. Več gospodarjev se je izrazilo: Najbolje, da bi zapadel sneg in zakril našo žalostno revčino! Žalostno je tudi, ko ne vidiš ptič in ne čuješ nobenega ptičjega petja. Vse je toča potokla. Skrbetov Tonče in njegovih hlapcev sta našela v domači koruzi, drugi dan po toči 76 ptic pevki mrtvih, pač pa so ostale vrane in srate in teh več kot dovolj.

Skojcev p. M. V. ljubljjan. bolnišnici je za vedno zatisnil oči Režen Alojzij iz Vel. Poljan. Več let je bolhal na želodček klub temen: pa je opravil še vse težka dela na svojem velikem in lepem posestvu. Odšel je v Ljubljano s trdnim zaupanjem, da se pozdravi in kmalu vrne. Po petih dneh pa mu je zapel mrtvaški zvon pri podružnici sv. Tomaza, kateri je veden klijan. Bil je tudi mnogo let občinski odbornik. Bil je prijazen in dober z vsemi, zato smo ga vsi radi imeli in ne je za njim solzilo marsikatero oko. Posebno v Poljanah ga ne bomo nikdar pozabili. Pokojni župnik 82 let starega očeta, ženo in 6 majhnih otrok. Bog bodi tolažnik družini. Njemu naj sveti večna luč!

St. Jernej. Uresničuje se načrt banske uprave, ki je dala v letosnji proračun velik znesek za izsuševanje Kozarij. Komaj so pričeli, pa je že dvig-

čenju lahko granata eksplodira in požene vse v zrak. Poklicali so nato strokovnjaka od topnišča, s pomočjo katerega so zdravnik izvlekl granočko iz rane, ne da bi se pri tem zgodila nesreča. Tudi ranjeni vojak je operacijo srečno prestal.

V levje celice je rad lezel protestantski duhovnik Davidson, da je iz njih potem držal na gledalce verske pridige. Pri zadnjem njegovem poskušaju v londonskem zverinaku je neka levinja pridigala prekinila s tem, da je držnemu pridigari odstranila glavo.

Letaški promet: Rim-Addis Abeba. Na zračni poti med Rimom in Addis Abebo bodo skoraj stope v službo velikanski trakopovi za osebni promet. To so letala s 4 motorji in z več ko 4000 konjskimi silnimi, ki bodo prevažala po 50 oseb in nosilca tovor 30 do 35 ton. Letala imajo akcijski razred 3000 do 4000 kilometrov, tako da bodo preletela 4500 km dolgo pot iz Rima v Addis Abebo v Abessiniji v 12 urah in se bodo spotoma le enkrat ustavila.

Brez besede se je zmužnili Vampo proč; na pol pota je poškilil nazaj čez ramo. »Ne bodo mi več ušle!« je

»Dobro!« je šepetnila Hincula in se nasmehnila; toda že jo je obšla nova slabost in pogled so ji zastrel zapirajoče se veke.

Pri šotorih je oživel, čul se je Vampotov glas, in Ebervajn se je vrnil. »Zivi, gospod, živi,« mu je zaklical Švajker nasproti, »toda od slabosti je zopet omedlela!«

Ebervajn je pokleplnil poleg brata; s sukneno krpo je osušil pastirčino čelo in pričel z grezilom preiskovati rano. Švajker se je moral obrniti stran, ker ni mogel gledati, kako se pogreza svetlo želeso v rano. V tem ko so pritekli tudi hlapci in Vampo, je opravil Ebervajn molče svoj zdravniški posel; ko je luščil z nožem strto koščico iz rane, se je Hincula ječe zganila in mahnila s pestjo po patrovi roki. »Drži bolj krepko!« je zaščetal Ebervajn.

Svajker je urno zgrabil in stisnil dekletove roke, vendar je pobledel in je čez čas s skaljenimi očmi pogledal proti Vampotu: »Daj mi požirek vode, brat, slabovo mi prihaja!«

Vampo je slagal hlapcu usnjato kape z glave in zajel vode, ki jo je Švajker željno popil. Ko se je Vampo zopet sklonil proti vodi, da bi znova napolnil kape, so mu oči okreplene; izpustil je kape, stegnil roke in zavplil: »Vsemogočni Bog, čudež! V jezercu, sinoči še praznem, so ribe! Ribel! Smejoč se in kričeč je skočil v plitvo vodo in hlastal z obema rokama za ščukami in postrvimi, ki so splašeno šwigale sem in tja.

Tedaj se je Ebervajn zravnal. »Brat!« Je zaklical jezno. »Tu leži uboga stvar v stiski in krvli! In ti...?« Njegov žugajoči pogled je dodal, kar so zamolčala usta. Brat Vampo je plašno pogledal in se skobacal z vode. »Pojd in prinesi kupo mašnegina vina!«

Brez besede se je zmužnili Vampo proč; na pol pota je poškilil nazaj čez ramo. »Ne bodo mi več ušle!« je

zamoljil, si ožel vodo iz mokre kute in pričel teči.

Pater Ebervajn je obvezoval pastirčino čelo; pri tem se je Hincula prebudila iz omedlevice, in ko je zaledala patra in tuje obaze, je hotela vstati. Toda Švajker jo je trdno držal v svojih rokah.

»Ne, otrok, ne, bodi mirna! Dobro je zate, kar se godi.« Ozrla se je vanj, globoko zadihala in se ni več ganila. Rahel veter je zahlidel, v sinjkastih oblačkih se je kodinala megla po pobocju navzgor, sonce se je vzdignilo in njegovi žarki so bleščeče posijali na Švajkerja in Hincula. Brat Vampo je prinesel z vinom napolnjeno kupo; Ebervajn jo je nastavil pastirici na ustina in jo pojil s krepilno pičajo do zadnje kaplike. Vino je Hincula poživilo, njene oči so se zasvetile, njeni udje okreplili, in opirajoč se na Švajkerja se je postavila na noge. Tresoč se je stala, njena glavica je počivala Švajkerja na prahu in bila na oku taka, da je morala buditi sočutje. Bela, s krvjo omadeževana preveza je ovijala čelo in lase, ki so do polovice še sršeli od prahu in čada, do polovice se pa mokro svetili in plavkasto blesteli. Kakor paleta, ki jo je bil sredi dela odložil slikar, je bil videti drobni obrazek, bel in rdeč in siv — k temu v bolečini smehljajoča se usta in velike, plahozroče otroške oči v svoji čisti modrini.

»Kdo si, deklica?« je vprašal Ebervajn s prevzetim glasom.

Štrmela je vanj in ni vedela kaj odgovoriti.

»Hincula ji je ime,« je dejal Švajker, »in njen oče je Grajnvalder, ki ima hišo tam gori nad Aho.«

»In ona je bila prva, ki je čula zvon,« se je oglasil brat Vampo goreče, »prva, ki je prišla k nam z darom. Toda, povej, packa, povej,« se je obrnil proti deklici, »kako te je zadeila ta nezgoda? Ali si padla na kamen?«

ujenih 200 kub. metrov zemlje. Lepo je gledati ravne, globoke kanale, po katerih se pretaka voda, ki se je prej razvalila po travnikih. — Ta den prično graditi banovinske elektrarne transformator za Pleterje. Po hišah napeljujejo zasebna podjetja električne vode, ki se pa po mnenju strokovnjakov zelo dragi. Opazljamo ljudi, naj ne sklepajo prehitro pogodb, ampak naj vprašajo za cene po drugih krajinah prej, preden sklenejo pogodbo. — V soboto so potegnili iz Krke na Dobrovski mrtvega moža okrog 50 let starega, ki je imel v žepih polno kamnjenja. Kdo je, se še ne ve. — Rokovo žeganje na Tolstem vrhu bo v nedeljo po obitajnem redu. Vsi, ki pridejo na priljubljeno božjo pot, se je spomnijo, da nam drugo leto zapo nov bronast zvon.

Voklo pri Šenčurju. Tri kilometre južno od Šenčurja na križišču dveh cest, izmed katerih drži ena od severa proti Ljubljani, druga pa od zahoda proti Kamniku, leži velika in trdn kmečka vas Voklo. Sredi vasi mogočno kraljuje podružna cerkev svetega Janeza. Pogled na njeni mogočno pročelje spominja na znano cerkev v Rhön. Letos praznuje voklanska cerkev 75-letnico, od kar stoji. Dozidal jo je leta 1862. tedanjši Šenčurski kapelan Janez Koprnikar, ki je imel v Šenčurju zelo burno življenje. Eden izmed tedanjih Šenčurskih liberalnih nemščurjev ga je ovadil, da je prideljal zoper nove Šolske postave. In kapelan Koprnikar je moral pred sodiščem v Ljubljane in nato 7. sept. 1870 v kaznilišče Schuben. Umri je leta 1893. kot vrhniški dekan. V Šenčurski župniji pa si je postavil trajen spomenik v voklanskem cerkvijo. Za to cerkev je naredil učirite in sam osebno vodil zidanje. Ves čas dokler ni bila stavba pod streho, je zjutraj ob petih močeval v Šenčurju, potem pa odšel v Voklo med zidarje. Ni žušča, da imajo Voklani najverjetno podružnico v faru! Razume se, da bodo Voklani 75-letnico svoje ljubljene cerkvicke kar najlepše proslavili. To se bo zgodilo na Janejevo nedeljo, dan 29. avgusta. Cerkev bo vsa prenovljena. Pred proglaševanjem bodo tridnevne duhovne vase. Na dan proslave bo ob desetih dopoldne slovenska sveta misa, ob dveh pooldne pa svečana procesija po vasi, ki bo s cerkvijo vred vsa okrašena. Po procesiji bo spominska zabava. Vabimo tudi okoliščine, naj pridejo to nedeljo v Voklo, da si ogledajo cerkev ter dele z Voklani veselje nad pomembnim jubilejem!

Brezovica. Z ozirom na obširno poročilo o prireditvi našega sokolskega društva, ki pa ni po-

polnoma točna, hočemo se mi pridejati par todnih stvari v ugotovitev. V slavostnem sprevodu smo mogli pri najboljši volji naščeti le tri domače slane v krojih, par članov v civilu in nekaj otrok, ki so hiteli na kolodvor, sprejemati drage goste. V sprevodu smo naščeti pet in trideset moških krovjev s sokolsko godbo iz Ljubljane vred. Nosili so dve državni in dve društveni zastavi. Sprevod je s cvetjem obispalo 5 gospa in gospodin, drugih ljudi ob cesti ni bilo. Sedem hiš je izobesilo zastave gostom na čast. Govoril je starosta Jevč, ki ni bil vedno istih misli, kakor je sedaj. Pri telovadbi so nastopali dragi gostje. Res pa je, kar piše "Slovenec", da se mora naš Sokol boriti z velikimi težavami za svoj obstanek. Skoda, da tudi ni povredil, zakaj se mora boriti.

Savije. Oui teden je Meškljeva mama dosegla svojih 80 let. — Lepa in redka je takša obleinice, po naša mama še začukl, da jo na primerem način pravili tudi "Domoljube". S ponosom pove Že zmerom trdna Meškljeva, da je ona bila prva v Savijah, ki je koi ob rojstvu "Domoljuba" v svojo hišo sprejela ta list, po ga tudi skozi vso svojo življenjsko dobo vse do svoje 80 letnice obdržala pri hiši. Prvotno sta bila "Domoljube" ob začetku izhajanja naročila skupaj s starim Pavličičem. Ker pa se "Spanovje" navadno nikoli ne obrene dobro, je mama kmalu list naročila sama zase. Vsa vesela povrž žena tudi, da je letos zopet dobila nazaj svoj vid, ki ga je bila že okraj zgubila. Zdaj zopet z velikim veseljem prebira siherini teden svoj priljubljeni "Domoljube", ki se ob njeni 80 letnici vsoje zveste naročnice in čitalnjice z velikim spoštovanjem spominja. Trdni in krščanski ženi, ki je v svojem bogatem in dolgem življenju tudi mnogo preispela, saj so ji v enem samem tednu pomrli vse štiri otroci za davicu, iskreno čestita vse Domoljubova družina: Že na doigra srečna leta!

Raka pri Krškem. Prošte nedelje popoldne so k nam pod vodstvom svojih voditeljev prihitali otroci Marijineh vrtcev iz Brucke, Studenca, Sv. Duha in Škocjana, slednji s svojim prav lepim pra-

porom. G. dekan J. Ančič iz Št. Jurča je v cerkvi posluševal mladež na Marijino vrnja. Sledila je slovensko večernica, pri katerih je odpovedala na otročka armada. Nato pa so se vse zbrali na prostor pred župniščem, kjer je prav samozvezna osamernih vrtcev so korajmo nastopali ter želi ves celo vrsto prikrov po tudi domači naši hoteli začestati. Z Marijino pesmijo so otroci zaključili svojo prizidevje pa odnesli lep spominski manjši na svoje domove.

Iz naših društev

Dol pri Ljubljani. Pretekli teden smo prešovili in popravili naš pravoslavni dom, ki je nekaterim pravim trpeli. Zlasti streno smo temeljito popravili. Preplekali pa smo tudi vso zunanjost stavbe, kar se za hišo, v kateri inšajajo poleg društva evoli sedež počita in občina, tudi spodobi. Omenjena dela pa so seveda močno obremenila našo blagajno, tako da stroški močno presegajo naše premoženje. Več tega se obračamo na vse prijatelje naše pravete, da nam z darovi prispekojo na ponot. — Drugo nedeljo, 29. avgusta, bomo igrali, oziroma ponovili Žigonovo dramo: "Kadar se utrga obisk, na kar vse obiskovalce Že danes opozarjam. Bog živi!"

Stara Loka: V soboto zvečer ob pol 9 in v nedeljo, 22. avgusta ob pol 4 popoldne bo v pravoslavnem domu v Stari Luki dijakja predstava "Crnočice". Ker je tisti dobitek namenjen za nabavo novih kulic, ki jih društvo Že niti nima, zato se starološki študentje pripravljajo za obilno udeležbo.

Moravče. Zanimanje za moravški pravoslavni tabor, ki bo v nedeljo 29. avgusta, je ob dnevu življenja svetega Jurija, v prodira v slednjo govorko vasico. Zlasti mladina se marljivo pripravlja, kar dokazujejo številni sestanki in medsebojni razgovori. Naši vrli fantje bodo poukvarči, da bo slavostni prostor pred cerkvijo, kakor tudi telovadilice dobrojno okrašeno, dekle pa bodo napeljali veser. V soboto zvečer bomo pridigli krasove. Naši prijazni grški, kakor Limbarska gora, Sv. Miklavž, Javoršček, Žirenek, Storovje itd., naj karijo v veterih ognjih, pa tudi dolina naj ne zaostane. Drugi

W Hauff - L.O.

Pravljice

Sestro je bilo sram, da bi jo drugi zasmehovali; zato pravi: »O, to prav lahko storim; kakšno evetlico pa bi radi?«

»V vsej vasi ne evete nobena bela roža, samo tam je: zato nam prinesi šopek teh belih rožic, odgovori neka njena prijateljica. Vstala je in šla, in vsi možje so hvalili njen pogum, toda žene so majale z glavo in dejale: »Da bi se le dobro izteklot! Sestra je šla proti pokopališču; mesec je svetlo sijal in začela jo je tresti groznica, ko je bila ura polnoči in je ona odprla pokopališčna vrata.«

Šla je čez marsikateri grob, ki ga je poznala, in sreči ji je upadal vedno bolj in bolj, čim bolj se je bližala Katičnim belim rožam in grobu pošastnega branjevca.

Pride na mesto; trepetajo poklekne in trga evetlice. Tedaj se ji zazdi, da sliši prav blizu neko šumenje; ozre se: dva koraka od nje zleti zemlja z nekega groba in počasi se dviga neka postava iz njega. Bil je star, bled mož z belo nočno čepico na glavi. Sestra se prestraši; pogleda še enkrat tja, da bi se prepričala, ali je prav videla; ko pa začne oni v grobu govoriti z nosiljajočim glasom: »Dober večer, dekle, odkod pa tako pozno?« Jo obide smrtna groza; skoči kvišku, dirja čez grobe do one hiše, pripoveduje, skoraj brez sape, kaj je videla, in postane ji tako slab, da so jo morali domov nesti. Kaj nam je koristilo, da smo drugi dan izvedeli, da je bil grobar, ki je tam kopal grob in govoril moji ubogi sestri? Še preden je to izvedela, se je lotila huda vročica,

ni se več zavedala in čez tri dni je umrla. Rože za svoj mrtvaški venec si je bila sama nstrgala.«

Voznik je umolknil in solza se mu je zabilstela v očeh, drugi pa so ga sočutno gledali.

»Tako je moral ubogi otrok umreti zaradi te trapaste vere,« je dejal mladi zlatar; »prišla mi je na misel pravljica, ki bi vam jo rad pripovedoval in ki stoji žal v zvezli s takim smrtnim primerom.«

STEENFOLLSKA* VOTLINA

Škotska pravljica.

Na nekem skalnatem otoku Škotske sta živila pred mnogo leti dva ribiča v lepi slogi. Oba sta bila neoznenjena in tudi sicer nista imela nobenih sorodnikov; skupno delo, čeprav različne vrste, ju je preživjalo. Po starosti sta si bila precej bližu, toda po postavi in značaju sta si bila toliko podobna kot oreli in tijulenji.

Gasper Grča je bil kratek, debel človek s širokim, masnim, okroglim obličjem in dobrudočno se sinječim očmi, ki sta jim bila po vsej priliki žalost in skrb tuja. Ni pa bil samo debel, ampak tudi zaspan in len in zato je osekrovali blišnje deli: kuhal je in pekel, pletel mraže za lastni ribolov in za prodajo, pa tudi njuno malo polje je po veliki večini on obdelal. Živo nasprotje ed njega je bil njegov tovarš; dolg in sub, z držnim orlovskeim nosom in ostrimi očmi je bil znan kot najmarljivejši in najkrečnejši ribič, kot najpodjetnejši piezalec za ptiči in njihovim puhom, kot najpridnejši poljski delavec na otokih in

* Izg. štintolska.

R A Z N O

Orjaški otrok se je rodil v porodniščici v Vigevanu v Italiji. Nekaj delevčeva žena je porodila šestega otroka, novorojenec pa je bil vprav velik: visok je bil cm in tehta 6 in pol kilogram (Novorojenčki tehtajo na vgradno 3 in pol kg.) Prejnjih pet otrok ni kazalo nobenih takih čudovitosti. Otron velikan je zdav in tudi mati je zdrav.

Pravda za par nogavice. Sodišče v Carigradu je imelo zadnje dni opraviti z redkim, če ne do sedaj sploh edinstvenim primerom. Razsoditi je moral spor, ki je nastal na tramvaju zaradi enega para nogavice. — Voznačne telezavise je bil neko precej poln ljudi, tako da so stali že zunaj kar po stopnicah. Nekoga trgovca je na vgradku takoj izpadnilo, da bi bil kmalu padel na celoto. Med tem pa je počudil neko dame in ji porazil svilene nogavice. Seveda se je bil takoj zdel opravljevati, toda pomiriti je ni mogel. Vprvo vse mu je zacela dačati usnjarjenčno obkladko. Trgovcu je tudi izjavil, da je priprav-

dan pa na svidenje vasi, ki se morete le kolikor odigrati od doma!

Smolenska vas. Na Veliko mašo popoldne sem jo mahnil v Smolenju vse, da si sledem igro »Naša krič, ki so jo uporabili smolenski fantje in dekleja na prostem. Tveganja reč, priejeli tako igro na prostem in z ljudimi, ki so včinoma prvič igrali, si je marsikdo miselil. Pa smo bili vsi prijetno presečeni. Krasno so nam podali to slovensko velenje, klub raznim težkočam. Dokler imamo v našem narodu tako požrtvovanih ljudi, smo lahko murni pa tudi ponosni. Smolenci, čestitam Vam! — Mimogrede sem se oglašil tudi na gospodine vselejce. Ni bilo plesa in običajnega dirindaju, pa je bila vendar lepa, poštena zabava ob petju naših krasnih slovenskih pesmi. Več za nekaj časa smo pozabili na razne težave, na primer na gozenice, ki so nam požrile skoraj vse zelje, te urne grde!

Preganje pri Litiji. Prošlo nedeljo so naši fantje, ki so vpisani v fantovskem odseku, imeli vajo v petju fantovske himne. Himo je učil naš neumorni duhovni vodja g. župnik Stipica, ki so se ga fantje z vesom arcem oklevali. Fantje, že v nedeljo smo tudi pri televadbi pokazali, da je naš pogum krepak. Zatočel naj nas od odačka ne odtegne nobena sivar. Načelniku smo hvalili za njegov praktični in teoretični pouk. Fante, ki že ne primajo redno k našim vajam, vabimo, da se nam pridružijo. V nedeljo, 22. avgusta, zopet na vselej evidence Jamčariji in Prežganci. Bog živ!

Skojša Loka. Skupina bojevnikov v Skojski Liki priredila v nedeljo, 22. avgusta, velik bojevniški tabor na Šubi pri Skojski Liki. Spominaka svečanost se prireže ob pol 9 dop. v sveto mašo in govorom za v evelovni vojni umrle tovariše, ki jo daruje predsednik zveze g. Miroslav Ratej, pri sv. maši sodejajo združeni moški pevski zbor. Po sv. maši bo pred cerkvijo bojevniški tabor, kjer bodo govorili govorniki zveznega odbora. Po taboru bo občni zbor skupine bojevnikov, pri tovarišu Hajner Lovrencu. Ker je ta svečanost predpriprava za veliki bojevniški tabor na Brezjah, pozivamo vse tovariše, da se tabora zanesljivo udeleže.

Zvirje pri Hincih. V nedeljo, dne 22. avgusta, priredila Prostovoljna gasilska četa v Zvirah pod pokroviteljstvom bana dr. Marka Matačena blagoslovitev nove motorne brizgalne, združeno z delno zgodno gasilsko vojo z naslednjim sporedom: Ob pol 10. sprejem gostov in gasilcev. Ob 10 av. maša z ljudskim petjem in godbo. Popoldne ob 8. slavnostni sprejem častnih gostov in pokrovitelja in kruna g. bana dr. Marka

Matačena in kumice ga. Minike dr. Logarjeva, so proge ban. inzpektorja. Ob pol 16. blagoslovitev motorne brizgalne. Po blagoslovitvi govor predstavnikov občete in gasilske ter mimohod gasilskih čet. Nato deina kupna gasilskega vaja. Po vaji pa bo velika vrta vselejca in preča zahava. Ker je istega dne v vasi tudi cerkveno češčenje sv. Rokta, se vladino vabijo vse prijatelji gasilskega, da prihote tudi v Zvirah in se povezel z gasilci Suhe krajinje, ki budno čuvajo nad imenjem ubogega subokranjakega kmeta. Ker počasti prireditev osebno tudi g. ban, se vladino vabijo več, da se udeležita dan položetvino sprejema najvišjega predstavnika Slovenije in ljudskega bana.

Bresnice pri Novem mestu. Za 25-letnico in blagoslovitve praporja prostovoljne gasilske čete v Brusici dne 8. t. m. nam je Bog naklonil krasno vreme. Zastopnik gasilske zveze g. Jenko Jože, župna uprava s starešinom mg. Bergmanom na čelu, 130 gasilcev in množica ljudstva so sprejeli kruna dr. Marijana Polenščka, novomeškega župana in gospo Agačevu, ki je zastopala radi bolzni odsotno kumico gospo Milko dr. Polenščkovo. Pri sv. maši je lepo prepeval domači pevski zbor, žentjerjevka godba prosvetnega društva pa je igrala lepo nabožne pesni. Pred blagoslovitvo praporja je imel časnič g. župnik ponemben govor. Po blagoslovitvi praporja je pripela zastopnica g. kumice način dragocen trakt, ki ga so ga, kakor prapor, krasno izdelale š. Žolske sestre v Ljubljani. 61 spominskih žebličkov smo pribili na drug praporja, na dnejni 27. zlatih Učenka Vida Končarova pa je izročila gospe kumici lep šopek vrtnic. Župni tajnik je prebral dopis gasilske zajednice v Ljubljani, ki našim vriml gasilcem, ki že leta in leta delujejo v brezplačni službi do bližnjega, čeština jih vzročila gospe kumici lep šopek vrtnic. Po mimohodu čet je bila na Gorenčevem vriml veselica, ki je držala ljudi v pošteni zabavi. Že po proslavji je prispevala vesela vest, da je bila naši četi nakazana lepa vso za spominski žebliček kraljevica Tomislava. Notranji minister dr. Anton Korošec pa je naklonil naši četi tisoč din, za kar se mu na tem mestu vse zahvaljujemo. Vsem, ki ste nam s svojimi darovi in s svojo navzočnostjo izrazili svojo naklonjenost, se prav toplo zahvaljujemo z željo: Bog Vam naj povrue!

n Patronsko opravilo pri sv. Poku v župniji St. Vid pri Stični bo v nedeljo 22. avgusta zjutraj ob 6. Ker je cerkev tik državne ceste, je dohod lahek.

Men dami kupiti nove nogavice in ji je res tudi izfil toliko denarja, da bi si jih bila lahko kupila. Toda za to je pa zahteval, naj mu izroči nogavice ki jih je pomazal. Dama pa se je odločila branila, češ da bi se lahko vsak skandaliziral. Ker se nista mogla zdeciniti, je prišla stvar z umazanimi nogavicami celo pred naglo sodišče, ki je razsodilo v prilog trgovcu. Preprčano je bilo, da ima trgovec prav, kajti že je dal denar za nove nogavice, ima vendar pravico do starih. Pravijo, da gospodinčni ni preostalo ničesar drugega, kakor da je pred sodniki sezula svoje nogavice in jih izročila trgovcu.

Tri leta starci »rekreti«. Nestete napake, ki jih človek napravi pri tem ali onem poslu kažejo, kar je resnična trditev o človeški zmotljivosti. Takih napak je vedno dovolj posebno tam, kjer bi morda vsak misli, da so izključene. Takšna pomota, kakršna se je vtihotapila pred nedavним v Litinje nekega vojaškega urada na Božgarščaku, pa se ne zgodi tako kman. Neki Božgar, Lapsjan, po imenu, je dobil le-

poleg tega kot najpohlepnejši sejmar v bližnjem mestecu; ker pa je bilo njegovo blago dobro in ni poznal goljufije, je vsakdo rad pri njem kupoval. Viljem Skalar — tako so ga klicali njegovi rojaki — in Gašper Grča, s katerim je kljub svoji lakomnosti rad delil težko pridobljeni dobitek, nista samo dobro živila, ampak sta bila tudi na tem, da postanejo premožna. Toda lakomemu Skalarju ni bilo po volji, da bi bil samo premožen; bogat je hotel biti, zelo bogat, in ker je kmalu spoznal, da po navadni poti s pridnoščjo človek ne obogati tako hitro, ga je napoled obšla misel, da mora priti do bogastva po kakem izredno srečnem slučaju; ko pa se je ta misel v njegovem nemirno valjujočem duhu trdn usidrala, ni imel za nobeno drugo stvar več smisla in začel je z Gašparjem Grčo govoriti o tej zadevi, kakor bi bila že čisto gotova. Ker je imel Gašper vse, kar je Skalar rekel, za evangelijs, je pripovedoval to sosedom in kmalu se je razširila govorica, da je Viljem Skalar a! resnično prodal hudič svojo dušo za zlato ali pa da mu je knez teme vsaj stavil tuk ponudbo.

Sprva se je Skalar tem govoril smejal, toda polagoma se je vživel v misel, da bi mu močel kdaj kakak duh pokazati kakšen zaklad, in nič več ni ugovarjal, če so mu njegovi rojaki s tem nagajali. Svoje delo je sicer opravljal prej ko slej, a ne več z isto gorečnostjo in često je potratil mnogo časa, ki ga je sicer porađal za ribolov ali druga koristna opravila, za to, da je brezplodno iskal izrednega dogodka, ki bi mu v trenutku naklonil bogastvo. Tudi je hotela nešreča, da mu je nekega dne, ko je stal na samotnem obrežju in v nedoločnem hrepenuju giedal na nemirno morje, kakor da mu mora od tam priti njegova velika sreča, prikotalil velik val med množico na-

RADIO LJUBLJANA

Vsek dan: 12 Plošča, 12.45 Vreme, poročila, 13 Cas, spored, obvestila, 13.15 Plošča, 14 Vreme, borza, 19 in 22 Cas, vreme, poročila, spored, obvestila.

Cetrtek, 19. avg. 19.30 Nac. ura 19.50 Saljapin poje. 20.10 Zgodovinsko ozadje slovenske narodne pesmi. 20.30 Ruske ciganske pesmi. 21.30 Radijski orkester. 22.15 Radijski orkester. — Petek, 20. avgust: 19.30 Nacionalna ura. 19.50 Plošča. 20.10 Gospodinja in vrt. 20.30 Koncert godbe »Slogat. 22.15 Angleške plošče. — Sobota, 21. avgusta: 18.00 Radijski orkester. 18.40 Freudovi učenci. 19.30 Nacionalna ura. 19.50 Pregled sporeda. 20. Zunanja politika. 20.30 Vesel pisar večer. 22.15 Radijski orkester. — Nedelja, 22. avg.: 8 Citraški trio »Vesnač. 9 Cas poročila, spored. 9.15 Prenos cerkvene glasbe. 9.45 Verski govor. 10 Prenos promenadnega koncerta iz Dobrne. 11.30 Otočka ura. 13.15 Latinska glasba. 17 Kmeti ura: Koristi izložba semijazz. 17.30 Radijski jazz. 19.30 Nac. ura. 19.50 Nastop naših izseljencev. 20.30 Pevski koncert. 22.15 Radijski orkester. — Poašedeljek, 23. avg.: 19.30 Nac. ura. 19.50 Zanimivosti. 20. Plošča. 20.10 Obraz nastajajoče kulture. 20.30 Slovenski vokalni kvintet. 21.15 Plošča. 21.30 Radijski orkester. 22.15 Radijski orkester. — Torek, 24. avg.: 19.30 Nac. ura. 19.50 Plošča. 20.10 Zavarovanje za starost, enosmoglos v smrt. 20.30 Klavirski koncert 21.30 Plošča. 22.15 Radijski orkester. — Sreda, 25. avg.: 19.30 Nac. ura. 19.50 Plošča. 20.10 Mladinska ura. 20.30 Koncert Glasbene Matice. 21.10 Plošča. 21.20 Radijski orkester. 22.15 Cimermanov trio.

NAZNANILA

d Zveza bojevnikov ima svoje prostore v Ljubljani, v Kolodvorski ulici št. 25. Uradne ure so vsak delavnik od 10 do 11 in od 17 do 19, ob nedeljah in praznikih pa od 11 do 12. Tovariši bojevnike vabimo, da se zglaste v pisarni, kadar pridejo v Ljubljano. Dobili bodo vsa potrebna navodila in informacije. V pisarni je na razpolago tudi knjiga, kamor člani lahko vpisajo želje, nazete in navodila, ki naj jih odbor ali posamezni odborniki upoštevajo. Zlasti sedaj naj se tovariši bojevniki zglašajo v pisarni, ko je na vidiku velika bojevniška slovesnost dne 20. avgusta t. i. na Brezjah.

plavljenega mahu in kamenja pred noge rumeno kroglo, kroglo iz zlata.

Viljem je stal kot začaran; torej vendarle niso bile njegove nade prazne sanje, saj mu je morje podarilo zlato, lepo, čisto zlato, najbrž preostanek težke palice, ki so jo valoviti na dnu morja obrusili do velikosti puškinske krogle. In zdaj mu je stalo jasno pred dušo, da se je morala nekoč nekje ob tem obrežju potopiti bogato obložena ladja in je prav on poklican, da dvigne v osrčju morja pokopane zaklade. To je bilo zdaj njegovo edino stremljenje. Skrbno je skrival, kar je našel, celo pred svojim prijateljem, da ne bi tudi drugi prišli njegovemu odkritiju na sled, in je pri tem zanemarjal vse drugo; po cele dnevi in noči se je mudil na obrežju, kjer je metal v morje ne mreže za ribami, ampak posebej v ta namen narejeno lopato — za zlatom. Toda našel ni drugega kakor revščino; kajti sam ni zasluzil nič več in Gašperjevo zaspano delo ni zadostovalo, da bi redilo obo. Ob iskanju večjih zakladov je izginilo ne samo najdeno zlato, ampak polagoma tudi vse njuno premoženje. Toda Grča, ki je prej molče dopuščal, da je večinoma Skalar skrbel za njegovo prehrano, je tudi sedaj molče in brez mrmljanja prenašal, da mu jo je njegovo nesmiselno iskanje odtegovalo; in prav ta krotka strpljivost njegovega prijatelja ga je le še bolj izpodbadala, da je neumorno stikal za bogastvom. Še nekaj je bilo, kar je podžigalo njegovo delavnost; kadar se je vlegel k počitku in mu je spanec oči zatisnil, mu je nekaj začepalo v noho neko besedo, ki jo je dozdevno prav razločno slišal in se je vsakikrat enako glasila, ki si je pa nikoli ni mogel zapomniti. Sicer ni vedel, kaj naj bi imela ta čudna okolnost opraviti z njegovim sedanjim stremljenjem;

IZ ŽIVLJENJA KMEČKIH ZVEZ

Dolenjski kmečki tabor na Zaplazu

ki bi se imel vršiti v nedeljo, 22. avgusta, je zaradi nepredvidenih zaprek preložen na nedeljo, 29. avgusta. Članji kmečkih zvez, opozorite vse tovariše na to spremembo in poognitevajte, da se bodo onim, ki so se že odločili, da gredo na tabor, pridružile še nove vrste kmečkih mož in fantov. Na svidevanje, dolenjski kmetje, 29. avgusta na Zaplazu!

Gorenjski kmečki tabor v Kranju

V nedeljo, 22. avgusta, priredi OKZ Krasi kmečko stanovski tabor v Kranju, ki bo največji kmečki tabor v Sloveniji v tem letu, kakor je soditi po pripravah. Dopoldne bo ob pol 9 sprevod skozi mesto, v raznih skupinah, ki bodo na vozovih prikazovali kmečko delo in njegove uspehe. Sprevod bo zelo zanimiv, pester ter poučen. Po sprevestu bo ev. maša »Na planino in po ev. maši velike kmečko stanovske zborovanje, na katerem govorov kmečki voditelji iz cele Slovenije. Popoldne bo prikaz kmečkih navad pri nakladaču bale, ko pripeljejo neveste k hiši in nastopajo skupine s starimi narodnimi plesi. Ta kmečki tabor je vreden, da se ga ogleda in se zato pričakuje udeležba iz cele Gorenjske pa tudi iz drugih krajev Slovenije. Bo prava manifestacija in praznik kmečkega dela in kmečkega stanu.

Kmečki tabor v Zagorju

V vrsti številnih in megočnih prosvetnih in kmečkih tabrov, ki so tekom letošnjega leta širom naše slovenske zemlje izpričevali ter utrijevali našo narodevo in politično zavest ter zaupanje v naše voditelje, stope tudi naš zagorski kmečki tabor, ki bo dne 5. septembra 1937 v Zagorju za ves italijski okraj!

Njegov namen je utrditi kmečko-delavsko zavest, zavest slovenske narodne skupnosti, zdrave

toda na tak značaj, kakor je bil Viljem Skalar, je moralno vse vplivati in tudi to skrivenostno šepetanje ga je le še bolj potrejalo v veri, da ga čaka velika sreča, ki jo je upal najti seveda le v kupu zlata.

Nekoga dne ga je zajel vihar ob bregu, kjer je bil našel zlato kroglo; bil je tako silovit, da se je moral zateči pred njim v bližnjo votilno. Ta votilna, ki jo prebivalci imenujejo steenfollsko, je dolg podzemeljski hodnik, ki se na dveh straneh odpira proti morju in pušča prost prehod valovom, ki se glasno buče in peneč neprestano podijo skozenj. Ta votilna je imela le en dohod, in sicer skozi razpoko od zgoraj, v katero je razen razposajenih dečkov le redko kdo zašel; kajti kraj sam je bil nevaren, pa tudi razvprt, da straši v njem. S težavo se je spustil Viljem kakih dvanajst čevljev globoko v razpolo, kjer je sedel na kamen, češ katerega je molelo pečevje; valovje mu je bučalo pod nogami in vihar divjal nad glavo, on pa se je predal svojim navadnim mislim, katera je bila pač tista ladja, ki se je tu pogreznila; kajti kljub vsemu poizvedovanju ni mogel niti pri najstarejših ljudeh dognati, da bi se bila na tem mestu potopila kaka ladja. Kako dolgo je tako sedel, sam ni vedel; ko pa se je naposled zbudil iz svojega sanjarjenja, je videl, da je vihar minil; in ravno je hotel zopet splezati kvišku, ko se začuje iz globine neki glas in mu popolnoma razločno zadoni na uho beseda Carmilhan. Prestrašen plane kvišku in pogleda v brezno pod seboj. »Moj Bog!« zavpije, »to je tista beseda, ki me preganja v spanju! Kasj, za Boga, neki pomeni?« — »Carmilhan! zavzdihne še enkrat iz votilne goti, ko je bil že z eno nogo zunaj razpoke; in kakor splašena srna je bežal proti svoji koči.

politične zrelosti ter povdarek zvestobe do naših narodnih voditeljev.

Pozivamo, da se zgrne ta dan v našo dolino vsa množica osih, ki z nami mišljijo in naše delo odobravajo! Naš se nastavlja v krajeh, kjer jim je udeležba na naš tabor takoreč obvezna, posebeni odbori, ki naj z energično agitacijo začno takoj!

Udeleženci iz drugih krajev, ki so uavezani na vsekaj naj pomnijo, da jim je priti s prvimi jutranjimi vlaki v oben smereh!

Ta dan, naj ne ostane doma nobena narodna noša!

Med konjenike naj se uvredi vsak, kdor ima konja ali si ga lahko izposodi! Lastniki vozov naj se pripeljejo s svojimi okrašenimi »lojericami« ali pa naj skutajo na njih prikazati kak prizor iz kmečkega življenja!

Kolesarji naj bodo številčno častno zastopani! Gospodci, tudi vi ste pozvani k sodelovanju, esite večinoma iz kmečko delavskih vrst!

Posebno važnost pa poslagamo na udeležbo naših županov ter očincinskih odbornikov, ki naj pridejo pološtevnilo!

Tabora se udeleže mnogi naši odličniki!

Spored tabora je naslednji: Točno ob 9 se začne razvijati sprevod k cerkvi v Zagorje. Na prostem pred cerkvijo je nato ev. maša, potem govor, popoldne pa na Stadionski velika tombola. Pomnil je: Na taboru ne rabimo gledavcev, treba nara je sodelavcev zato vsi udeleženci v sprevod in nato na tabor! Večak udeleženec naj si omisli taborski znak! Sporočite do sobote 4. septembra koliko kosil narocite, cena 8 do 10 din. O vsem, kar vam bi ne bilo jasno, se obrnite na reditelje!

Dne 5. septembra vesi na tabor v Zagorje! Agitirajte za čimvečjo udeležbo, ob sodelovanju nas vseh nam je uspeh zagotovljen!

Sejmi

Vsek ponedeljek: veliki tržni dan v Kraju (prodaja se lahko vse).

Vsako sredo: veliki tržni dan v Ljubljani in v Tržiču.

Vsake sobote: tržni dan v Domžalah, v Kamniku, v Ljubljani, v Škofji Loki in v Tržiču.

Viljem pa nikakor ni bil bojavljivec, samo nepričakovano se mu je to pripetilo; tudi je bil v njem pohlep po denarju presilen, kakor da bi ga bila mogla možnost kake nevarnosti odvrniti od tega, da ne bi hodil dalje po svoji nevarni poti. Ko je nekoč pozno ponoči ob luninem svitu nasproti steenfollskim votilnim s svojo lopato lovil zaklade, se mu je ne-nadoma ob nekaj zataknila. Vlekel je na vso moč, toda stvar se ni dala premakniti. Med tem se je vzdignil veter, temni oblaki so prepregli nebo, čoln se je močno zibal, toliko da se ni prevrnil. Toda Viljem se ni dal motiti; vlekel je in vlekel, dokler se ni vrv vdala, in ker ni čutil nobene teže, je mislil, da se je strgala. A preden so se oblaki nad mesecem zgrnili, se je prikazala na površini okrogla temna kepa in zadonela je beseda, ki ga je preganjala: Carmilhan! Ze je hlastnil po kepi, toda prav tako hitro, kakor je stegnil roko po njej, je izginila zopet v nočni temini in vihar, ki je zadivljal, ga je prisilil, da je poiskal zavetje pod bližnjimi pečinami. Tu je od utrujenosti zaspal; v spanju pa ga je mučila razgreta domišljija, da je znova prestal vse muke, s katerimi ga je podnevi trpinčilo njegovo neprestano kopnenje po bogastvu. Prvi žarki vzhajajočega sonca so osvetlili zdaj mirno morsko gladino, ko se je Skalar zbudil. Ravno je hotel zopet ven na svoje navadno delo, ko je zagledal, da prihaja od daleč nekaj proti njemu. Kmalu je spoznal, da je to čoln in v njem človeška postava; najbolj pa se mu je zdelo čudno, da se pomika naprej brez jadra ali vesla, in sicer s kljunom proti obali, ne da bi se v njem sedeča postava količkaj brigala za krmilo, da ga je čoln aploh imel.

(Nadaljevanje.)

Dunajski sejem

5. — 11. septembra 1937

Tehnični in poljedelski sejem do 12. septembra

Veliki srednjeevropski sejem

Razstavljalci iz 20 držav

Nakupovalci iz 72 dežel

Brez potnega vizuma! S sejmsko izkaznico in poimnim listom prost prehod v Avstrijo. Ogrski prehodni vizum se dobija s sejmsko izkaznico na mest. Znatno znižana voznina na jugoslovanskih, ogrskih in avstrijskih železnicah, na Donavi, na Jadranom in morju ter v zračnem prometu.

Pojasnila vseh vrst kakovosti tudi sejmske izkaznice (po Din 50—) se dobre pri

Wiener Messe A. G. Dunaj VII
in pri častnih zastopatvih v Ljubljani:

Avstrijski konzulat, Tyrševa cesta 31.

Zveza za tujski promet v Sloveniji (Patsik)
Tyrševa cesta 1.

Zveza za tujaki promet v Sloveniji (Patsik),
podružnica hotel Miklič nasproti glavnega kolodvora.

Tujsko-prometna zveza „Patsik“ Maribor,
Celje, Gornja Radgona, St. Ilj, Dravograd
in Maribor glavni kolodvor.

20. avgusta: živ. in kramar. sejm v Blagovici pri Kamniku ter živ. in kramar. sejm pri kloštru v Stični na Dolenjskem. — 21. avgusta: gov., svinj. in kramar. sejm v Mokronogu. — 23. avgusta ker je 22. avg. nedelja: živ. sejem v Litiji (?), živ. in kramar. sejm v Novi vasi (?) ter kramar. sejm na Boh. Beli. — 24. avgusta: živ. in kramar. sejm v Kofevju, živ. in kramar. sejm v obč. Smarino pri Litiji in sicer v kraju Javorje ter živ. in kramar. sejm v St. Jerneju na Dol. — 26. avgusta: živ. in kramar. sejm v Velikem Gabru na Dolenjakem.

tega dne poziv, da se mora njegov sin nemudoma javiti na vojaški nabor. To pa je ne bi bilo tako čudno, če ne bi bil ta sin star komaj tri leta. Lapajotov sprva niso hoteli verjeti, da on sploh nima nobenega sina, ki bi bil že dorastel za vojake. Tedaj pa je oče odšel domov po mladega rekruta, vzel sinčka v naročje in ga prinesel po-kazat na vojaški urad. Sedaj so se pač morali prepričati, da se je v njihove spiske vrnila pomota, ki je napravila skoraj malo šale.

Zid ostane šid. Pod velenjem so stali trije zločinci, dva kristjana, tretji pa ſid. Prva dva so obesili. Žida pa v zadnjem higu pomilostili. Ko si je nekoliko opomogel od strahu, se je obrnil h krvniku, še: »Gospod, kaj pa bo z objeko teh dveh tamgori?«

CITAJ »DOMOLJUBA!«

DROBTINE

François Moliere je že bil norce iz tistih učenjakov, ki so uporabljali nemogoče izraze za čisto navadne, vsekdanje stvari. Od Moliera do danes so se časi spremenili. Danes učenjaški izrazi ne izvajajo več občudovanja tistih, ki jih izgovarjajo, mavec služijo le za to, da poslušavca naredijo, da boli neumegna. Če ti teče kri iz nosa, se temu pravi episaksis, če te boli glava, moraš reči, da imaš cephaligijo, če je odpovedal želodec in te boli po domačem trebuh, potem moraš reči, da bolehaš za colicabilose. To so malo zadoščanja za naše častiljepje, ki niso prav nič nevarna. Toda druga so. Tako se je zgodilo, da se je visok gospod z leskečim imenom vracač po prekročeni noči v avtomobilu domov v svoj grad, in je povožil mater štirih otrok. Mater je pustil mrtvo na cesti, sam pa je pobegnil po zajevoju in so ga orozniki dobili šele drugi dan, ko je ravno barval svoj krivočeni avto. Pred policijo se je ta junaska sin junaska družine opravčil, da je faktat, ko je povoril revno ženo, imel »mentalne konkluzije«, ki so bile posledice »stilistične intoksikacije«. Ali veste, kaj je to, stilistična intoksikacija? Posledica plinskega napada v svetovni vojni? Ne, slovar za tujke nam pove, da je to čisto običajna posledica celomočnega krokanja. Toda, ker je dotični gospod trpel le na »mentalnih konfuzijah« kot posledici »stilistične intoksikacije« in se ga »ni samo nasekal« in bil »pijan kot čika«, sože štirih otročičkov, ki so prišli ob svojo mater, niso tehtale toliko v tehnici pravice. — (Quotidien.)

„Veselica“

Počnoč ura s stoča bije,
zdaj za mir bi bil že čas.
Toda, kje pa nekdo vpije
kaj pa se godsi pri nas?

Tam pri »Zaletni Marjanci«
je necoj še vse živo,
menda neki se pijanci
tam prerezajo, tepo

Moz si vina že natoči,
žena spravlja ga domov.
»Ljuba ženka, nič ne joči,«
pij na zdravje vseh bogov!«

V kotu nekaj čudno skriplje,
to bo menda muzika,
Doli Nace na vee kriplje

meh svoj eteka in rahija.
Tam vrti se mlada tropa.
vsem mudi se nekam res,
vsak po tujih pretih stopa,
temu pravijo pa — ples.

Zdajci temno noč preseka
glaen vrišč in »uff!« nato,
vse kriči že in vse teka;
kri bo teka — nič zato!

V botmico so jih peljali,
nekaj v keho ričet jest.
drugi, kainak, so zbehali
njeli so jih samo šest.

Jaz pa brž povprašam etrica,
kaj je prav za prav bilo.
»Krivček, to je veselica,
ti lahko bi vedel to...«

Krivček.

Neanano ljudstvo. E. W. Chinnery, ravnatelj okrajnih uprav na otoku Novi Gvineji, se je pred nedavnim vrnil z ekspedicijo v notranje dele tege otoka, ki so bili doslej neznani in ki so jih smatrali za gorato puščavo. Odkril pa je tu mnogo zanimivosti, med drugim novo ljudstvo, o katerem znano doslej ni imela niti pojma in za katerega so se znanstveniki zelo zanimali. Dekela, ki jo je Chinnery raziskal, se je izkazala za najboljši in najdrobnejši del Nove Gvineje. Tu je odkril nad 3000 m visoko gorsko skupino, v kateri izvira več nezaziskanih rek. Na površini kakšnih 10.000 kvadratnih kilometrov živi narod, ki šteje okrog 200.000 duš in ki ni prej nikoli slišal kaj o bolem plemenu. To ljudstvo je zelo divje, kar je razvidno iz sklopikastih ogrlic, ki jih nosijo njegovih moški in ki jih po ostali Papuanski nosijo le

Zdrava koža ni noben luksus!

Ravno tako kaker se je nekdaj po krvici smatralo čiščenje zeb za luksus, prav tako napačno je, smatrati za nepotrebno pametno in smotreno nego kože.

Znanstvene ugotovitve zadnjih let le preveč jasno dokazujejo, koliko je vredno, če koža dobro diha, če je zdrava in dobro negovana. Zdrava koža pa je vedno tudi lepa!

Kdor se redno vsak dan umiva s Solea milom (z aktivnim lecitinom) in se neposredno nato, ko se je osušil, nekoliko nadrgne po obrazu, vratu in rokah s Solea krema (s kolesterolom, ki krepi kožo), ta ščeti najbolj prizadeva mesta na koži pred utrujenostjo, postaranjem, pred gubami in brazgočanjem, ta vrši z eno besedo: razumno in smotreno nego kože! Cvetota, zdrava in odporna koža se pokaže kot uspeh!

možje, ki so v boju usmrtili sovražnike. Drugače pa je to ljudstvo na neprimereno višji kulturni stopnji, nego drugi papuanski divjaški rodovi, kar je zelo zanimivo dejstvo, iz katerega sklepajo sedaj, da bo utegnilo pojasnila nova vprašanja o izvoru in razširitvi človeškega rodu. Raziskovalcev niso novo odkrili divjak! nikoli tako nadlegovali, da bi moralni rabiti orožje.

»Ze 400 let naše ure napačno gredo! Kdo bi si bil misli, da se naše stare, dobre ure tako narobe obračajo. Prav tako narobe gredo, kakor je včasih tudi človeštvo narobe mislilo, da solnce vzhaja in zahaja ter da zemlja sloji. Tej napačni domnevni moramo pripisovati, če tudi današnje ure še napačno gredo. V tem trenutku, ko je veliki zvezdoznanec Kopernik razložil človeštvo, da je zemlja okrogla ter da se vrti okrog svoje osi od zahoda na vzhod in s tem dela dan in noč, je tudi prišel čas, da bi bili svoje ure morali preuredili. In čudno je, da celih 400 letega ničke ni storil. S pomočjo dveh sodelavcev se mi je sedaj posredilo dokazati, da kazalci dosedanjih ur narobe kažejo in da se bo nova ura moralna obratičati v nasprotno smer. S tem obenem sem rešil tudi doslej nereneno vprašanje ure »svetovnega časa. Na mojo novi uri bo vsakdo lahko vedno videl, koliko je po vsem svetu v posameznih časih v posameznih deželah in v posameznih krajin ura. To ponenti revolucijo v urarstvu.« Nova ura je sestavljena iz ene trdne in ene premikajoče se plošč. Premikajoča se plošča nadomešča kazalce. Na tej premikajoči se plošči so zaznamovani vsi večji kraji in dežele. Na nepremikajoči plošči pa je kazalo, katero je razdeljeno na 24 ur. Premikajoča se plošča posreduje resnično gibanje zemeljske oble ter kroži, kakor zemlja od zahoda na vzhod, od leve na desno, torej narobe, kakor dosedanjii kazalec na uri.

Gospod (prodajalec časopisov): »Kdo pa je oni gospod, s katerim si pravkar govoril?«

Fant: »Jaz in on že več let skupno delava. On je namreč izdsajatelj enega mojih časopisov.«

ZA DOBRO VOLJO

Učitelj je bil straten nasprotnik alkoholizmu in kjerkoli se mu je nudila prilika, ga je pobijal z besedo in dejanjem. Nekoč je naletel na žensko, ki je s trudem potiskala otroški voziček pred seboj. Učitelj ji je priskočil na pomoč ter pomagal rušiti voziček v kreber. Vrh klanca se mu je žena zahvaljevala, on pa je zahvalio odkljanjal: »Za platio mi pokala otroščka, ki spi v vozičku.«

»Otroščka?« se je začudila žena, »saj nimam nobenega otroka, pač pa imam pod odejo skritih deset litrov vina in dve zelenki žganja.«

Sodnik: »Zakaj pa ste ozmerjali in napadli poštnega uradnika na glavni pošti?«

Otoženec: »Gospod sodnik, takole je bilo: jaz sem napisal brzojavko za mojo zarodenko ter let izredni uradniku. Ta pa je kar meni nič, tebi nis pričel brati, kar je bilo napisanega.«

»Gospod zdravnik, bolčečine čutim v kriku. Ce se magnem naprej, izlegnem roki ter zaokrožim z njima, ne zbole v plečih.«

»Ja, čemu pa delate takšne gibe?«

»Gospod doktor, če vi veste kak drug način, kako naj oblecem suknjo, pa mi ga povejte.«

Minka je prvč videla cerkveni obred poroke. Opazila je tudi, da je nevesto vodil k oltarju ženin drug, od oltarja pa ženin. Obrnila se je k mati: »Mama, ali si je nevesta premisilita?«

Mati: »Cemu pa to vprašaš?«

Minka: »I, k oltarju je šla z enim moškim, zdaj pa odhaja z drugim.«

Carovnik na sejmu: »In zdaj sledi največje čudo sveta. Kakor hilj. bom šel s klobukom v roki ekoju vas, bo izginila polovica gledalcev.«

